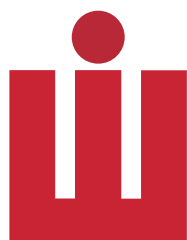

БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ
ПО ШАХМАТ

БРОЙ 5 • 2010

www.anand-topalov.com

www.chessbg.com

ISSN 0204-6296

ШАХМАТНА

МИСЪЛ

FIDE WORLD CHESS
CHAMPIONSHIP
WORLD CHAMPION
ANAND-TOPALOV
SOFIA 2010

FIDE СВЕТОВНО
ПЪРВЕНСТВО
ПО ШАХМАТ
СВЕТОВЕН ШАХМАТ
АНАНД-ТОПАЛОВ
СОФИЯ 2010

Завърши мача за световно първенство в София:

Вишванатан Ананд запази титлата си

Ананг: „Всичко в София беше превъзходно“

Световният шампион по шахмат Вишванатан Ананг определи като една от основните причини за това да се съгласи да играе в България, коректната публика в столицата ни. "Съгласих се по няколко причини", заяви Ананг пред специализирания шахматен журналист Юрий Василиев. "Първо, България направи най-доброто предложение и наградният фонд бе най-голям. Второ, нееднократно съм играл в София и знаех, че публиката тук е достатъчно коректна, доброжела-

телна и бях уверен, че атмосферата ще бъде нормална. Важно е и това, че контролът над всички технически въпроси бе поет от ФИДЕ. Моят отбор и аз живяхме в прекрасен хотел, цялата организация беше просто превъзходна", каза индиецът. Той коментира в шеговит стил ситуацията със забкснението му заради облака от вулканична прах. "А какво трябваше да направя? Да се боря с вулкана?! Нямахме избор и трябваше да приемем ситуацията с

хумор. Екскурзията беше интересна, шегувахме се много".

Относно играта на Веселин Топалов, Ананг заяви, че е изненадан от това, че българинът не е сменял дебютното си оръжие както в партиите с белите, така и с черните фигури. "Всичката ни подготовка за други дебюти, които очаквахме, се оказа напразна. Критични моменти за нас имаше много, но най-тежки бяха последователните неуспехи в осмата и деветата партия. Може да загубиш в резултат на груба грешка, както в партия № 8, или да не спечелиш съвършено спечелена позиция, както стана в № 9. Това беше най-трудният момент в мача".

„Класиката на Ананг победи романтиката на Топалов“

Известният руски гросмайстор Марк Тайманов определи победата на Вишванатан Ананг над Веселин Топалов като успех на класиката срещу романтиката. Ветеранът, който тази година навърши 84 години, сподели това в интервю за руския вестник "Смена". "Шансовете на двамата преди началото на двубоя аз преценявах като 60 срещу 40 в полза на Ананг. Шахматът не е като футбола и домакинството не играе голяма роля. От една страна,

Марк Тайманов

Топалов се намираше в обкръжението на приятели и поклонници, от друга – вълненията и отговорността при него бяха по-големи. Поражението на Ананг в първата партия, по мое мнение, е свързано не с приключенията му по пътя към София, а със стартовото затишие на дебютната фантазия. Повярвайте ми, толкова опитен шахматист като Виши от такива преживявания не може да загуби

форма. Изобщо, мачът като спортна борба и съдържание удовлетвори всички ценители на шахматното изкуство. Това беше конфликт между класиката на Ананг и романтизма на Топалов. Особено е приятно, че съдбата на титлата се реши в класически партии, а не в ускорен шах или блиц, където голяма роля може да изиграе случайността. Разбира се имаше грешки и от двамата, но при такова напрежение това е напълно естествено. Като цяло очакванията се оправдаха и мачът премина на достатъчно високо ниво", коментира Тайманов.

БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ
ПО ШАХМАТ
БРОЙ 5 • 2010

ШАХМАТНА МИСЪЛ

МЕСЕЧНО ИЗДАНИЕ НА БФШ (от 1947 г.)

Главен редактор:
Стефан Сергиев

Зам.-главен редактор:
Кристиан Ласкаров

Предпечатна подготовка *Калина*
VEP

За абонаменти:
тел. (02) 930 0518, (02) 930 0818 (БФШ)

Адрес за кореспонденция:
„Шахматна мисъл“, 1000 София п. к. 927

Електронна поща:
federation@chessbg.com

Сайт на БФ Шахмат:
www.chessbg.com

Съдържание

Страници от дневника на мача Ананг – Топалов.....	177
Пресконференцията.....	179
Тържественото откриване.....	180
Валидирането на пощенско-филателното издание.....	181
Посещение на К.Илюмжинов в храм-паметника „Александър Невски“.....	181
Гостуването на Робърт Мъндел.....	183
Гостуването на Анатолий Карпов.....	183
Гостуването на китайската делегация.....	184
Закриването.....	185
Мачът Ананг – Топалов през погледа на гм Деян Божков.....	186
Партия № 1.....	186
Партия № 2.....	188
Партия № 3.....	191
Партия № 4.....	193
Партия № 5.....	195
Партия № 6.....	197
Партия № 7.....	199
Партия № 8.....	202
Партия № 9.....	206
Партия № 10.....	209
Партия № 11.....	211
Партия № 12.....	214
Ананг след мача: В мача с Топалов имаше много критични моменти.....	217
Топалов след мача: Ананг не ме победи, аз загубих.....	218
Предизвикателството на Костадинов.....	220
Други отзиви за мача.....	3 корица
Нови книги.....	4 корица

Страници от дневника на мача Ананд – Топалов

д-р Стефан Сергиев

С приближаване на деня на официалното откриване на мача за световната титла между световния шампион Вишванатан Ананд и Веселин Топалов, напрежението рязко взе да се покачва. Какво е било на състезателите не се наемам да гадая, но за организаторите то достигна „точката на кипене“. На 16 април в залата на министерството на физическото възпитание и спорта, представители на организационния комитет дадоха последната си пресконференция. Многобройните журналисти бяха информирани за хода на подготовката, т.е. – готови ли сме вече да посрещнем началото на голямото шахматно събитие. След изявленията на министъра на спорта господин Свилен Нейков и президента на Българската федерация по шахмат д-р Стефан Сергиев, въпросите на журналистите бяха насочени основно към Силвио Данаилов – как се чувства Веселин Топалов, как премина подготовката му, какво очакваме от предстоящия мач и т.н. все в същия дух. Другата група въпроси бяха свързани с пристигането на световния шампион. Позовавайки се на информация от хотел „Хилтън“, където трябваше да отседне В. Ананд, ние заявихме, че „той е в хотела. Ключовете от всички резервирани за неговия екип са взети.“ Оказа се обаче, че това не е така. Ананд не беше пристигнал и „трикът“ със закъснението му, навярно да избегне срещата с журналистите на аерогарата, щеше да сработи, ако не се намесиха други независещи от него причини.

На определения за пристигане ден – 15 април в София пристига един от неговите мениджъри Ханс – Валтер Шмидт придружаван от двама журналисти. Те имат за задача „да отвлекат вниманието“. Ананд, съпругата му и останалите членове от неговия екип остават във Франкфурт и резервират билетите си за следващия ден. Следващия ден обаче се оказва, че повечето от летищата в Западна Европа са затворени и полетите отменени за неопределено време поради „замърсяване на въздушното пространство от огромния облак образувал се в резултат на изригването на вулкана в Исландия. Това постави под заплаха нормалното пристигане на В. Ананд в София. До вечерта на 17 април т. г. организационният комитет на мача нямаше никаква представа къде се намира Ананд. Вечерта в хотел „Радисън“ в София се проведе първата среща със супервайзора на мача

Георгиос Макропулос (Гърция), който ни информира за възникналите проблеми с пристигането на Ананд. Смея да твърдя, че вицепрезидентът на ФИДЕ са държа твърде некоректно и вместо да изложи спокойно проблема, заяви демонстративно, че „мача ще бъде отложен с 3 дни поради невъзможността Ананд и екипът му да пристигнат 5 дни преди неговото начало и времето за неговата аклиматизация е недостатъчно.“ За нас това беше не само неочаквано, но и некоректно. Защо? Първо, всеки състезател и отбор участващ в официално състезание сам определя кога и как да пристигне за началото на срещата; второ – позоваването на форс-мажорни обстоятелства е неуместно, тъй като такива няма (в договора за мача те са изброени точно); трето – некоректно е за възникналите проблеми Организационният комитет и екипът на Топалов да научават от

В продължение на близо месец Военният клуб в София беше арена на върховни шахматни битки

супервайзора, а впоследствие и от медиите, вместо за това Ананд да ги беше информирал своевременно (така както е записано в договора).

Разговорът с Г. Макропулос беше доста бурен, разменени бяха остри реплики. Заявихме категорично нашето несъгласие относно отлагането на мача. Към полунощ се разделихме с уговорката разговорите да продължат на другия ден в 11 часа.

Вторият разговор с Г. Макропулос не промени съществено картината. Междувременно Българската федерация беше „атакувана“ от Индийската шахматна федерация и извънредния и пълномощен посланик на Индия в София с искания мачът да бъде отложен с три дни.

Наложи се да проведем извънредно заседание на Организацияния комитет под ръководството на зам. председателя Свилен Нейков – министър на физическото възпитание и спорта, на което беше изработено нашето официално становище. То беше връчено официално след обяда на Г. Макропулос и изпратено на госпожа Аруна Ананд – официален мениджър на световния шампион. Без да има непреодолимо препятствие за пристигането на В. Ананд и екипът му в София, без супервайзора да направи всичко необходимо, като постави категорично въпроса, че пътуването и пристигането на Ананд в София е лично негов проблем и той трябва да намери начин да го реши (от Франкфурт до София освен самолети има и влак, автобуси, може да се наеме и рент-а-кар и т.н.). Позицията, която зае Г. Макропулос, не само не решаваше проблема, но и злепоставяше организаторите. Без да имат каквато и да е вина те трябваше да по-

несат огромни финансови загуби само за това, че Ананд и екипа му не си бяха направили точната сметка кога и как да пристигнат в София. Затова, че ръководството на ФИДЕ отдавна се е откъснало от реалностите и винаги решава възникналите проблеми пристрастно говори простият факт, че по същото време в различни градове на Европа се играеха мачовете от Шампионската лига и никой от участващите отбори дори и не помисли да постави въпроса мачът му да бъде отложен, тъй като е възпрепятстван да пристигне навреме. Участието в тези мачове, както и участието на Ананд в мача беше доста солидно финансово подкрепено...

На 19 април Г. Макропулос ни информира, че В. Ананд вече пътува към София. Той вече се беше договорил (неизвестно с кого, но при всички случаи и с В. Ананд), че откриването няма да бъде отлагано, но първата партия ще се играе не на 23 както е по регламент, а на 24 април. В крайна сметка въпреки нашето несъгласие така и стана. Това доведе до някои абсурди: Президентът на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов, който пристигна специално за откриването на мача и първата партия (съгласно договорката той и председателят на Организацияния комитет Бойко Борисов – Министър-председател на Република България трябваше да направят първия ход) си замина без да дочака неговото начало; Б. Борисов, който на 24 април трябваше да бъде на посещение в Бургас и оттам да отпътува на официално посещение в Сирия, беше принуден да се завърне в София, да направи първия ход и да продължи към Сирия. Това наложи началото на първата партия да не бъде в 15,00 часа, а в 17,00 часа.

В ранните часове на 20 април В. Ананд и неговия екип пристигнаха в София и се настаниха в хотела. Междувременно Г. Макропулос и Ханс – Валтер Шмидт и другите двама германски журналисти направиха поредните си инспекции във Военния клуб, за да се запознаят с последните довършителни работи по подготовката на залата и прилежащите помещения. Все още не беше ясно кога ще се играе първата партия. Очакваше се пристигането на Президента на ФИДЕ. В този ден в София пристигнаха и повечето от членовете на Президентския съвет (Борда), които на 21 и 22 трябваше да проведат своето редовно заседание. Независимо от възникналите проблеми почти всички пристигнаха без закъснение. Някои като заместник съдията на мача Вернер Щубенфол се наложи да пътуват с автобус от Виена, други промениха маршрутите си и се събраха в Солун, от където дойдоха с автобус в София и т.н. Всеки, който искаше да пристигне навреме в нашата столица намери начин да реши проблемите възникнали с пътуването.

По време на инспекцията Ханс – Валтер Шмидт се държа доста предизвикателно и невъзпитано, нещо не привично за немец. Отправи неоснователни претенции към прозорците на тоалетните, които бяха надеждно затъмнени [искаше да бъдат заключени с ключ!! (не знам някъде прозорци да се заключват по този начин)], не му хареса масата, на която трябваше да играят шахматистите (заявих ме му, че ще купим нова), сяда и става от столовете близо десетина пъти и като нямаше какво да каже, започна да се чуди как работи устройството за повдигане и застопоряване (столовете бяха италиански наети специално

за мача) и т.н. На другия ден състезателите приеха залата и всички прилежащи помещения без каквито и да са забележки. Ананд само изяви желание да има малки масички отзад зад масата, на които да си оставя чашата с кафето и водата. И това негово желание беше удовлетворено.

По време на запознаването на състезателите със залата, на 20 април в София пристигна К. Илюмжинов. Очакванията, че той ще участва в предстоящата пресконференция с двамата шахматисти, не се оправдаха. Президентът вече знаеше, че Г. Макропулос е отложил началото на мача с един ден и предпочете да си остане в хотела, а не да отговаря на неудобните въпроси на журналистите.

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯТА

Съгласно договора тя се състои на 20 април от 12,30 часа в залата за игра. Интересът към нея основателно беше много голям. След като К. Илюмжинов не пожела да се яви пред медиите, тази роля пое супервайзорът на мача и вицепрезидент на ФИДЕ Г. Макропулос. Още в самото начало той взе думата и в продължение на повече от 30 минути обясняваше ситуацията, възникнала в навечерието на мача в резултат на изригването на вулкана в Исландия, и необходимостта първата партия да бъде отложена с един ден. На два – три пъти повтори едно и също нещо от което присъстващите останаха с впечатление, че той се мъчи не да обоснове решението си, а сякаш иска да се оправдае за това, че поставя организаторите, тези които осигуриха рекордния награден фонд и изпълниха безупречно всички предписания на ФИДЕ, в неудобно положение. Дългата му пледоария отегчи журналисти-

те и много от тях загубиха търпение. Все пак, когато супервайзорът завърши, думата беше предоставена на главните действащи лица в мача – В. Ананд и В. Топалов.

Ето накратко какво споделиха те:

Веселин Топалов:

Играл съм много пъти пред родна публика и това няма да е проблем за мен. „Надявам се хората да ме подкрепят и аз да успея да ги зарадвам. За България това наистина е историческо събитие. България е малка страна и не може да се бори за домакинство на най-комерсиалните спортни състезания – зимни и летни олимпийски игри. Един мач за световната титла по шахмат е уникално събитие, което ще се следи на всички континенти и ще се помни с години, заяви Топалов. „Имаме шанс, че световният шампион е от Индия – Индия е голяма страна и рекламата, която ще получи България, многократно ще надхвърли инвестираните пари. По мое мнение този мач трябва да бъде иг-

ран много по-рано, но така и не успяхме да се срещнем с Ананд. Благодарен съм на всички спонсори, на премиера Бойко Борисов, а също така и на личния ми спонсор М-тел, без които нямаше да съм това, което съм в момента. По мое мнение, организаторите са се справили перфектно и този проблем, който изникна със забавяне началото на мача, не беше никак лесен за решаване, но те се справиха. Мястото, на което ще играем, е прекрасно и съм сигурен, че ще се хареса на всички.“

Вишванатан Ананд:

Световният шампион индиецът Вишванатан Ананд изглеждаше в добро физическо състояние, независимо, че пристигна в България след около 40-часово пътуване с кола.

Той изрази задоволството си от това, че успя да пристигне в София за началото на мача за световната титла срещу най-добрия си съперник Веселин Топалов. „Радвам се, че вече съм в София. Пътувахме около 40 часа, но сега всичко е наред.

Пресконференцията преди мача (отляво-надясно): претендентът Веселин Топалов, Радислав Атанасов (преводач), д-р Стефан Сергиев, Президент на БФС, Георгиос Макропулос, Вице-президент на ФИДЕ, Световният шампион Вишванатан Ананд

На откриването присъства внушителна индийска делегация

Искам да благодаря на премиера на България, господин Бойко Борисов, който даде съгласието си, началото на мача да бъде отложено с един ден“. Пътването ни до София беше съпроводено с много перипети. Трябваше да стигнем от Франкфурт до Виена, за да вземем оттам самолет. Но това се оказа невъзможно. След това се върнахме в Германия, а накрая

намерихме бус от Холандия, С целия ми екип, трябваше да минем през Румъния, защото нямахме визи за Сърбия“.

След пресконференцията неизвестностите относно началото на мача отпаднаха. Напрежението за организаторите спадна.

ТЪРЖЕСТВЕНТО ОТКРИВАНЕ

Близко половин час преди началото на тържественото откриване на мача всички места в тържествената зала на Централния военен клуб бяха заети. Когато в 18,00 ч. на сцената започна церемонията, в залата имаше повече от 500 зрители. Този факт сам по себе си говори за големия интерес към това уникално шахматно събитие. Сред официалните лица бяха Министър-председателя на република България и председател на Организационния комитет Бойко Борисов, министърът на физическото възпитание и спорта и зам. председател на организационния комитет – Свилен Нейков, председателят на Българския олимпийски комитет госпожа

Председателят на Организационния комитет, Министър-председателят Бойко Борисов и Веселин Топалов преди началото на мача

Стефка Костадинова, министърът на отбраната Аньо Ангелов, много политици, народни представители известни спортисти и спортни дейатели. Тук беше почти цялата дипломатическа мисия на Индийското посолство начело с посланика, негово превъзходителство Дивявх Манчанда, много от членовете на Президентския съвет на ФИДЕ начело с президента Кирсан Илюмжинов.

Церемонията започна с изпълнение на химните на Индия, България и на ФИДЕ. След това зрителите видяха документалния филм „Шахматът от Индия до България“, в който се проследява възникването на шахмата в Индия в края на V² век от където се разпространява в Персия и арабските страни. По същото време тя прониква и в страните от средна Азия и сред прабългарите, населяващи по това време тези земи. Чрез прабългарите шахматната игра е донесена и по днешните български земи. Филмът завършва с един реторичен въпрос: „Случайно ли е, че днес един срещу друг застават двама от най-силните шахматисти в света, потомците на древните народи населявали Индия и България.“. След подробното представяне на участниците в мача настъпи кулминационния момент – тегленето на жребия. Главният съдия на мача П. Николопулос разясни най-важните елементи от регламента. На сцената излязоха две девойки носещи в ръцете си две кутии специално изработени за случая П. Николопулос посочи едната от тях. Когато момичето отвори кутията на капака ѝ беше написано „**Topalov**“. Това означаваше, че при второто теглен първи ще избира В. Топалов. Отново две момичета донесоха други две кутии. Веселин Топалов посочи едната от тях. Когато тя

беше отворена, от нея се показва бяла дървена скулптура на българския цар Иван-Асен. Ананд отвори другата кутия за да се убеди, че там се намира „облечената“ в черно българска царица. Това означаваше, че в първата партия, във всички нечетни от първата половина на мача и в четните от втората Веселин Топалов ще играе с белите фигури.

ВАЛИДИРАНЕТО НА ПОЩЕНСКО-ФИЛАТЕЛНОТО ИЗДАНИЕ

Докато шахматистите вече се подготвяха за първата си партия, в музея на български пощи намиращ се в сградата на централна поща в София, в присъствието на много филателисти, заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Първан Русинов, министърът на физическото възпитание и спорта Свилен Нейков и президентът на Българската федерация по шахмат Стефан Сергиев, валидираха и пуснаха в употреба пощенско-филателно издание, посветено на мача за Световната титла по шахмат между Веселин Топалов и Вишванатан Ананд. През годините в България са отпечатани общо 11 пощенско-филателни издания за най-интелектуалния спорт, като първото е от 1947 година, каза по време на церемонията заместник-министър Русинов. Две от тях са посветени на Веселин Топалов. През 2006 г. излиза марка „Веселин Топалов – световен шампион по шахмат, Сан Луис 2005“, а през 2009 г. е пусната в употреба пощенска карта на тема „Мач на претендентите за световната титла между Веселин Топалов и Гата Камски“. Настоящото издание съдържа блок с 1 пощенска марка, илюстриран плик и специален пощенски печат. Номиналната

Валидирането (отляво-надясно): Министърът на младежта и спорта Свилен Нейков, Президентът на БФС Стефан Сергиев и зам.-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Първан Русинов

стойност на пощенската марка е 1,00 лв., а тиражът – 16 000 броя. Илюстрираният плик е отпечатан в 4 395 броя. Министър Нейков пожела победа на най-добрия български шахматист. Президентът на Федерацията по шахмат Стефан Сергиев благодари на издателя на пощенски марки – Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и подчерта, че първата пощенска марка на тема

шахмат в света е издадена именно в България.

ПОСЕЩЕНИЕ НА К.ИЛЮМЖИНОВ В ХРАМ-ПАМЕТНИК „АЛЕКСАНДЪР НЕВСКИ“

По същото време, в заседателната зала на хотел „Радиосън“ започна своята работа Президентския борд. В 11,00 часа участниците в Борда бяха приветствани от Президента на Българската федерация д-р

Пощенско-филателното издание

Откриване заседанието на Президентския борд на ФИДЕ

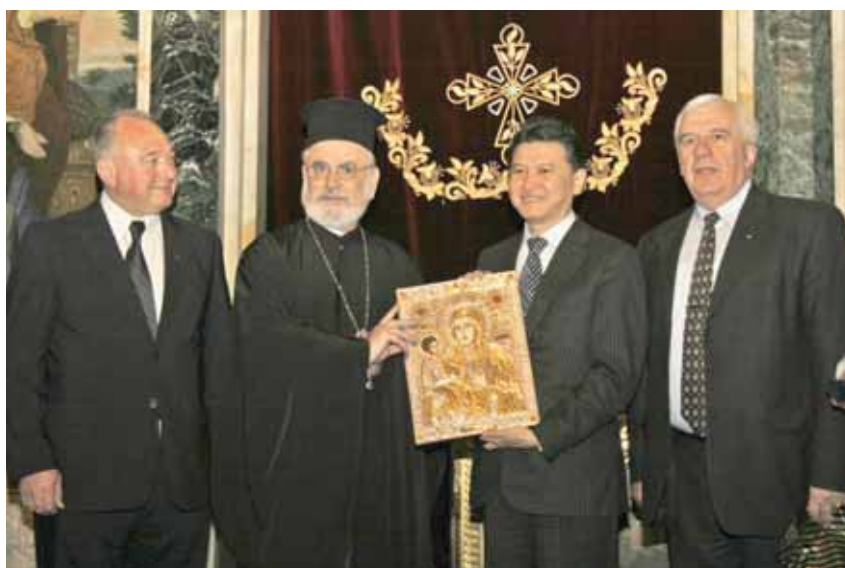
Стефан Сергиев, който връчи на всички по един комплект от току що пуснатите в обръщение пощенски продукти посветени на мача. След това Стефан Сергиев, Силвио Данаилов и Николай Велчев придружени от Кирсан Илюмжинов посетиха храм – паметник „Александър Невски“, където бяха посрещнати от членовете на патриаршеското настоятелство Валентин Заеков, Спас Панчев и протодякон Стефан Марков. След като разгледаха храма, президентът на ФИДЕ и другите официални гости получиха

почетния знак „80 години от освящаването на патриаршеския храм Александър Невски“.

Вечерта в софийския ресторант „Крим“ президентът на Българската федерация по шахмат д-р Стефан Сергиев даде официална вечеря на участниците в заседанието на Президентския съвет.

На следващия ден заседанието на Президентския съвет продължи. Сред многото интересни въпроси беше и този за удостояването на българските шахматисти Момчил Николов

Посещението на катедралния храм „Св. Александър Невски“ (отляво-надясно): Спас Панчев, протодякон Стефан Марков, Кирсан Илюмжинов и Валентин Заеков

и Мариан Петров с най-високото шахматно звание – гросмайстор. Това те напълно заслужи-ха с добрите си изяви през последната година, когато в няколко силни състезания последователно покриха необходимите норми.

Вечерта в ресторанта на хотел „Арена ди Сердика“ организационният комитет на мача даде официална вечеря на гостите от Президентския съвет. Президентът Кирсан Илюмжинов вече си беше заминал. След като разбра, че няма да участва в церемонията по първия ход, той побърза да промени резервацията си и отлетя за Москва. Там разправиите в Руската федерация по шахмат, кого да издигнат за президент на ФИДЕ на предстоящите избори на Конгреса в Хантимансийск, набираха скорост.

На тържествената вечеря, от името на Организационния комитет, проф. Николай Недков връчи на всички гости много подаръци и репродукции на картини от художника Андрей Янев от Атонския манастир.

На другата сутрин повечето от гостите си заминаха. Любителите на шахмата тръпнеха в очакване на старта на първата партия. В пресцентъра пристигаха все нови и нови журналисти. Оживлението нарастваше. Чувстваше се напрежение, приятно и интересно. В пресцентъра беше открита изложба на тема „Шахмат“ на художничката Дарина Янева, много от картините на която бяха откупени още в самото начало. Организаторите издадоха и пуснаха в продажба репродукции на тези картини, които станаха притежание на всички ценители на изобразителното изкуство. Те бяха част от многото сувенири пуснати в чест на мача. Сред традиционните – шахове, кутии, ключодържате-

ли, поставки, имаше и специално приготвени бутилки бяло и червено вино с емблемата на мача и специален номер, приготвени от елексири на Тракийската низина и бутилирано в избата на село Коларово, община Харманли.

ГОСТУВАНЕТО НА РОБЪРТ МЪНДЕЛ

На 29.април т. г., по лична покана на Силвио Данаилов, вицепрезидент на Българската федерация по шахмат и мениджър на претендента за световната титла по шахмат Веселин Топалов, в България пристигна канадският икономист Робърт Мъндел. Той е професор в Колумбийския университет в Ню Йорк, САЩ и през 1999 г. става носител на Нобелова награда по икономика, заради създаването на паричната единица на Европейския съюз – еврото. Известен е като „духовния баща на еврото“. Професор Р. Мъндел беше приет от министър председателя Б. Борисов с когото разговаря по икономическите проблеми на страната. Професор Р. Мъндел даде ценни съвети, как да бъде преодоляна икономическата криза. След обяд той направи първия ход в 5-та партия, в която с белите фигури игра българският гротмайстор. Предвид големия интерес към престоя му у нас, световно известният икономист даде специална пресконференция в пресцентъра на мача. В нея взе участие и г-н Силвио Данаилов, вице-президент на Българската федерация по шахмат и мениджър на българския супергротмайстор Веселин Топалов. Проф. Мъндел беше помолен да сподели своите виждания относно световната икономическа криза, проблемите на Гърция и тяхното влияние върху българската перспектива за членство в еврозо-

ната и др. Той призна, че е голям любител на шахматната игра и намира много общо между икономиката и шахмата. Играл е дори със знаменития шампион Боби Фишер в Рейкявик, малко преди Боби да напусне този свят. „И трябва да ви призная, че Фишер ме победи“ – пошегува се проф. Мъндел. Петата партия беше проследена с интерес и от президента на страната Георги Първанов. След партията, той също се среща с проф. Р. Мъндел във VIP залата на мача и разговаря с него по актуалните проблеми на деня.

ГОСТУВАНЕТО НА АНАТОЛИЙ КАРПОВ

Следващият официален гост на мача беше дванадесетия световен шампион Анатолий Карпов, който посети София от 2 до 4 май. Програмата на А. Карпов, който е официален кандидат за президент на ФИДЕ беше много напрегната. Той беше приет от президента на България Г. Първанов, с когото разговаря по проблемите на Международната федерация по шахмат и сподели вижданията си за тяхното преодоляване. След това той направи първия ход в 7-та партия на мача, в която с белите фигури игра В. Ананд. След това той даде пресконференция заедно със С. Данаилов – кандидат за президент на Европейския шахматен съюз. Тя предизвика голям интерес сред журналистите и ... смут сред функционерите на ФИДЕ. Някои от тях дори отправиха официално искане до президента на БФ Шахмат д-р Стефан Сергиев да забрани пресконференцията, или да я премести на друго място извън сградата на Централния военен клуб. Мотивът им, че това е територия на мача за световно първенство и на нея не трябва

Робърт Мъндел

ва да се провежда политика. Искането на Берик Балгабаев, официалното пресаташе на ФИДЕ, нямаше как да бъде удовлетворено. България е демократична страна и има свобода на словото и никой не може да забрани пресконференция, която отдавна е насрочена. А и защо да бъде забранявана? Анатолий Карпов е един от кандидатите за президент на ФИДЕ и дойде в София да изложи своите виждания за промяна на ФИДЕ. Ако Кирсан Илюмжинов беше пожелал да се срещне с журналистите, това също щеше да бъде посрещнато с голям интерес. Той идва два пъти в продължение на помалко от 20 дни – на откриването и на закриването на мача, но не счете за нужно да се срещне и да говори с журналистите. Защо? Отговорът може да го потърси всеки, който следи от близо случващото си в шахматния свят.

Легендарният руски гротмайстор Анатолий Карпов, който даде началото на седмата партия от мача за световната шахматна корона между Веселин Топалов и Вишванатан Ананд, даде официална пресконференция във Военния клуб в столицата.

Очакванията, че Анатолий Карпов ще бъде много критичен към дейността на сегашния президент на ФИДЕ се сбъднаха само от части.

Ето част от неговата пресконференция:

„Събитията на шахматната дъска се развиват много интересно“, бяха първите думи на 12-тият световен шампион Анатолий Карпов, който е в София по покана на Организационния комитет на мача Ананд – Топалов. „Днешната партия между Ананд и Топалов може да се окаже една от най-интересните в мача“, категоричен бе той. „Но днес загубихме почетния президент на ФИДЕ, Флоренсио Кампоманес, продължи Анатолий Карпов. Именно благодарение на усилията на този човек ние имаме наситен шахматен живот в Азия, в Африка. Флоренсио бе изключителен деятел на шаха – той бе 13 години президент на ФИДЕ и голям приятел на великия Боби Фишер“, отбеляза Карпов. „С Флоренсио обсъждахме възможността за мой мач с Фишер. Това бе златното време на шахмата – за мача Карпов – Фишер през 1975 година предлагаша награден фонд от 5 милиона долара, което е абсолютен рекорд“, каза още той.

На въпрос на репортер на БТА „кой е най-големият шахматист за всички времена –

Пресконференцията на Карпов

Фишер, Александър Алехин или Анатолий Евгениевич Карпов?“, Анатолий Карпов отговори с усмивка: „По-добре вие да решите кой е най-добрият шахматист в историята“.

По повод провеждащия се в момента мач за световната шахматна корона Ананд – Топалов, руският гротмайстор каза: „Организацията на мача в София е забележителна и поздравявам нашите български приятели за това. Днес имах среща с президента Георги Първанов и разбрах, че българският президент е много добре осведомен за шахматните проблеми и за шахматния живот. С президента Георги Първанов си говорехме, че само две страни са имали едновременно световни шампиони за мъже и за жени – това е великият шахматен Съветски съюз и България“. Запитан какво ще промени, ако стане президент на ФИДЕ, Карпов отговори с въпрос: „Очаквате програмна реч?“. А след това продължи: „Трябва да се повиши престижа на световните шампиони. За това е нужна сериозно изградена система за излъчването на световния шампион. Аз съм противник на смесването на различните контроли на игра – класическа, ускорен шах и блиц, при излъчването на шампиона. Винаги съм бил противник на нокаут-системата. Ако стана президент на ФИДЕ ще се консултирам за системата за излъчване на световния шампион с водещите гротмайстори и с водещите федерации“. На въпрос дали има „корупция във ФИДЕ“, кандидатът за президент отговори: „Не ми се иска да влизам в подробности за съществуващите проблеми. Илюминироване изхарчи милиони долари за шахмата. Генерален проблем на ФИДЕ е, че няма генерален спонсор. След като имаме звезди, трябва да имаме

спонсори. Ако стана президент на ФИДЕ, ще преговарям с най-големите международни организации“. „Така например ние имахме контакти с ЮНЕСКО, но ги загубихме. Колкото до включването на шахмата в програмата на олимпийските игри, сега шансовете са много по-малки, отколкото по времето на великия Хуан Антонио Самаранч“, обясни Карпов. Той подчерта, че е сигурен в победата си на президентските избори във ФИДЕ през есента и сподели: „Нямаше да започна борбата, ако не бях сигурен в победата“.

ГОСТУВАНЕТО НА КИТАЙСКАТА ДЕЛЕГАЦИЯ

От 5 до 10 май официални гости на Организационния комитет на мача беше китайска шахматна делегация водена от президента на Китайската шахматна федерация г-н Чу Бо. Гостите се запознаха с организацията на мача, наблюдаваха 3 партии и разговаряха с българските си колеги по въпроси свързани с развитието на шахмата, организирането на престижни шахматни прояви, организацията на шахмата в двете страни и т.н Чу Бо нееднократно подчертаваше, че той е дошъл в България да се поучи от опита на българските си колеги.

На 7 май китайската делегация начело с председателя на федерацията Чу Бо, придружени от посланика на китайската народна република в България Негово Превъзходителство г-н Джан Вансюе, президентът на Българската федерация по шахмат д-р Стефан Сергиев и вицепрезидента Силвио Данаилов бяха приети от Президента на Република България г-н Георги Първанов.

В непринудена атмосфера те обсъдиха различни теми за развитието на българо-китай-

ските взаимоотношения, за развитието на шахмата в двете страни, за провеждащия се в момента мач за световната титла между световния шампион Вишванатан Ананд и Веселин Топалов и др.

Освен да наблюдава мача, г-н Чу Бо разговаря с г-н Силвио Данаилов за бъдещето на турнирите от „Големия шлем“. Както е известно два от супертурнирите на „М-tel Masters“ в София и турнира в Нянжин, Китай.

Гостите посетиха и Албена, за да се запознаят на място с условията, които нашия черноморски курорт предлага. Както е известно Българската федерация по шахмат издигна официално кандидатурата на Албена за домакин на Шахматната олимпиада през 2014 година.

ЗАКРИВАНЕТО

То се състоя на 13 май 2010 г., така както беше планирано още в началото, независимо дали щеше да има или не тайбрек. На него Вишванатан Ананд бе коронясан официално като нов световен шампион по шахмат вчера. На церемонията присъстваха премиерът Бойко Борисов и президентът на Международната федерация по шахмат (ФИДЕ) Кирсан Илюмжинов, както и много бизнесмени, спонсори, изтъкнати спортисти и любители на шахматната игра.

Тя започна с химните на Индия, България и на ФИДЕ, след което Борисов закри официално мача за световната титла. Той заяви, че 20-те дни на напрегнати шахматни битки във Военния клуб са преминали като миг, изпълнени с очакване и напрежение. Борисов подчерта, че в България живеят само 8 милиона, докато в Индия – 1 милиард., така че не е толкова тревожно да

Китайската делегация на посещение при Президента Георги Първанов

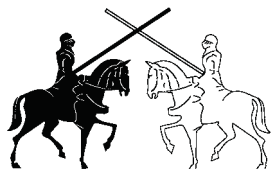
загубиш само с една точка разлика. „Въпреки че сме малко разочаровани, ние се гордеем с Веско и нека всички си пожелаем да сме на второ място в света в своята дейност“, допълни Борисов.

Кирсан Илюмжинов поздравя Ананд и Топалов за прекрасните партии и благодари специално на организаторите за перфектната организация на двубоя. След това Бойко Борисов връчи възпоменателни медали на главните съдии на мача. Ключовият момент в церемонията беше връчването на купите и медалите на шампио-

на Вишванатан Ананд и вицешампиона Веселин Топалов. В. Ананд получи и лента с лавровия венец на победителя. Организационният комитет пък подари на двамата супергросмайстори картини на шахматна тематика, дело на художничката Дарина Янева. След церемонията Топалов изрази разочарованието си пред репортерите от пропуснатите моменти в партиите, в които имаше белите фигури. Веско поясни, че е разочарован единствено от крайния резултат, иначе всичко в битката в София е преминало идеално.

Церемонията по награждаването.: Вишванатан Ананд (вдясно) с лавровия венец, купата и златния медал на победителя. Топалов с купа и сребърен медал.

Партия № 1

Дългоочакваният миг настъпи. Малко преди 17 часа в сградата на Централния военен клуб влезе Министър-председателят на Република България господин Бойко Борисов, придружаван от вицепремиера и министър на вътрешните работи господин Цветан Цветанов и световноизвестният културист, осемкратен световен шампион „Мистър Олимпия“ Рони Колман. С тях бяха още няколко бодигарда и други придружаващи ги лица. Премиерът, който е и Председател на организационния комитет трябваше да направи първия ход. С него обаче на сцената тръгнаха да се качват и всички останали. Беше невъзможно да бъдат спрени. Залата беше препълнена и всички очакваха със затаен

Мачът Ананг – Топалов през погледа на гм Деян Божков

дъх началото на мача. След представянето на Рони Колман, Бойко Борисов пристъпи към масата, където го очакваха съдиите и двамата шахматисти. След като се ръкува с тях той се осведоми от Веско Топалов какъв ход да направи. На многозначителния му поглед той отговори шеговито: „Знам, знам, няма да мества два хода“. Явно спомняше си за началото на последния турнир M-tel Masters“ през 2009 г. Фоторепортерите се надпреварваха да запечатат този исторически миг. В. Ананд почти мигновено отговори с 1...♘f6. Борбата започна. Гостите бързо напуснаха сцената, скоро се възцари абсолютна тишина, специалната завеса бавно се плъзна по сцената. Угаснаха и светкавиците.

Двамата съперници разиграха бързо един от основните варианти на Защита Грюнфелд. До 15-ия ход двамата

вървяха по първата партия от миналогодишния мач Топалов – Камски. Пръв се отклони Топалов. Темпото на игра започна да се забавя едва след 20-ия ход. На 23-ия си ход Ананд се замисли продължително и ... сгрещи. С ефективна жертва на кон, явно подготвена при домашния анализ, В. Топалов постави съперника си на колене. За черните вече беше късно да търсят спасение. След няколко хода световният шампион призна поражението си. Не бяха изтекли и два часа от началото на двубоя. Това е една от най-кратките резултатни партии (по време) в мачовете за световно първенство през последните 50 години.

(1) Topalov,V (2805) – Anand,V [D87]

Sofia BUL, WCC2010 Sofia BUL (1.22),
24.04.2010

1.d4 Най-трудният ход в партията понеже бе направен

Председателят на Организационния комитет за мача Министър-председателят Бойко Борисов направи първия ход на първата партия в мача

Министър-председателят Бойко Борисов, Веселин Топалов и Рони Колман преди първата партия

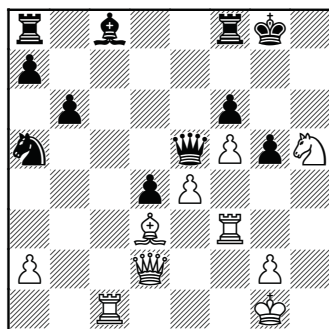
от министър-председателя Бойко Борисов. Този път, за разлика от миналогодишният Мтел Мастерс, той не успя да блокира живото предаване... 1...♠f6 2.c4 g6 3.♠c3 d5 4.cd5 ♠d5 5.e4 ♠c3 6.bc3 ♠g7 7.♠c4 c5 8.♠e2 ♠c6 9.♠e3 0-0 10.0-0 ♠a5 11.♠d3 b6 12.♣d2 e5 13.♠h6 cd4 14.♠g7 ♠g7 15.cd4 ed4 16.♣a1

Топалов се отклонява първи. Партията му срещу Камски в София продължи: 16.f4 и впоследствие завърши реми. Този път българинът използва, както сам сподели след партията, „стар анализ, който сме работили преди известно време“.

16...♣d6

Единствената партия предшественик в моята мегабаза продължава: 16...♠b7 17.f4 ♠c8 18.♠c8 ♣c8 19.f5 ♠c6 20.♠f3 ♠e5 21.♠h3 ♠h8 22.f6 ♠g8 23.♣h6 ♣f8 24.♣f8 ♠f8 25.♠d4 ♠e8 26.♠b5 ♠d8 27.♠c3 a6 28.♠a4 b5 29.♠b3 ♠e8 30.♠f3 ½ Karjakin,S (2732)-Carlsen,M (2765)/Foros 2008] Без съмнение и двамата съперници са разглеждали в детайл позицията и последвалите ходове все още се изпълняват в блиц темпо.

17.f4 f6 18.f5 ♣e5 19.♠f4 g5 20.♠h5 ♠g8 21.h4 h6 22.hg5 hg5 23.♠f3

Това беше моментът, в който влязох в турнирната зала. Двамата съперници имаха по 1 час и 41 минути на часовниците си, което означаваше, че са използвали едва по деветнадесет минути за първите 22 хода.

Ананд се замисли за около 20 минути, но направи погрешен избор:

23...♠f7?

Фатална грешка. По-късно индиецът призна, че е объркал порядъка на ходовете от домашния анализ. Веселин не се колеба дълго: 23...♠d7 е най-добрият ход и подозирам, че двамата съперници са изчерпали позицията вероятно до форсирано реми след евентуална жертва на кон на f6 и вечен шах. Но кой знае, може би българският щаб бе подготвил нещо повече. Във всеки случай, в партията последва:

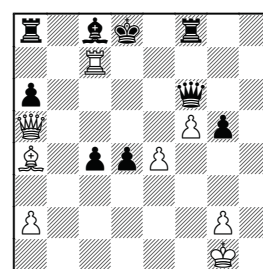
24.♠f6!!

Белите печелят, атаката е решаваща, Топалов по-късно призна очевидното – жертвата е плод на домашна заготовка. В партията българският гротмайстор отдели 5-6 минути за решаващата жертва, като допълнително усили психологическия й ефект чрез бърза и уверена игра в последвалите ходове.

24...♠f6

24...♣f6 изглежда малко поупорито, но не променя резултата – белите печелят: 25.♠c7

(най-доброто, въпреки че два други хода вероятно също водят до успех- (25.e5; 25.♠h3) 25...♠e8 (във варианта 25...♠g8 26.e5 ♣h6 27.♠h3+- черните губят контрол над важният пункт g5) 26.♠b5 ♠d8 27.♠fc3 a6 28.♠a4- и се получава позиция, сходна на случилото се в партията. Фигурите на черните са некоординирани и царят им е безпомощен. Партията може да завърши така: 28...b5 29.♠3c5 ♠c4 30.♠c4 bc4 31.♣a5

С неспасяем мат в три хода.

25.♠h3 ♠g8

Или: 25...♠f7 26.♠h6 ♠e7 27.♣g5 ♠e8 28.♠b5 ♠d7 29.♠e6. Черните нямат необходимото време, за да включат повече фигури в защита: 25...♠d7 26.♠h6 ♠e7 27.♣g5 ♠e8 28.♠e2+- и

Веселин Топалов (вляво) – Вишванатан Ананд – първа партия от мача

Залата по време на втората артия от мача

офицерът попада неспасяемо на h5.

26. ♖h6 ♜f7 27. ♗h7 ♜e8

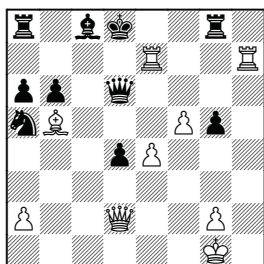
Още красиви варианти са възможни след: 27... ♗g7 28. ♗g7 ♜g7 (28... ♗g7 29. ♗c7) 29. ♗g5 ♜f8 30. ♗d8 ♗e8 31. ♗d4 ♗d7 32. ♗c7 и белите са напълно спечелени, а 27... ♜f6 28. ♗c7 принуждава черните да жертват дама, за избегнат мат на f7.

28. ♗cc7 ♜d8 29. ♗b5!

Включва и последната фигура в атаката. Подобни ходове винаги оставят отлично естетическо впечатление.

29... ♗e4

29... ♗b5 30. ♗d4 води до мат; 29... a6 позволява на белите ефектен завършек 30. ♗e7! ♗d6

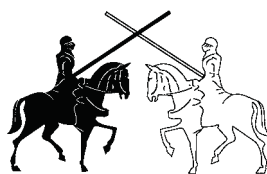

31. ♗g5!! ♗g5 32. ♗e8#

30. ♗c8

30. ♗c7 печелеше по идентичен начин като предишният вариант, но Веско предпочита по-прозаична печалба. Черните сега се предават предвид ва-

рианта: 30. ♗c8 ♜c8 31. ♗c1 ♜c6 32. ♗c6 ♗e3 33. ♗e3 de3 34. ♗a8 с чиста фигура вповече. **1-0**

Партия № 2

Ананд, също както съперника си в първата партия, започна борбата с хода 1. d4. На 4-ия си ход той поднесе първата си изненада. Очакванията, че борбата ще продължи в Славянска защита не се оправдаха. След 4. g3 на табло то възникна основна позиция от Каталонско начало. Дали Топалов е бил изненадан от избора на дебюта трудно може да се каже. В мач за световната титла трябва да се очакват всички възможни дебютни построения, независимо дали те са се срещали или не в досегашната практика на съперника. На 15-ия си ход световният шампион се замисли продължително и избра нов ход в сравнение с известните продължения до този момент. На пръв поглед той изглеждаше малко „антипозиционен“, но

скоро се оказа, че в него има много дълбока идея. Няма съмнение, че Ананд го е анализирал подробно при предварителната си подготовка, а сега само проверяваше вариантите. Размяната на дамите и сдвояването на пешките по линията „a“ беше оценено от някои анализатори, като „новинката на годината“. Следващите няколко хода бяха форсирани за двете страни. Независимо от изненадата, белите не успяха да получат дебютно преимущество. Топалов действаше доста съдържано, но точно. Той се отказа от някои по-остри продължения, задоволявайки се с динамичното равновесие на позицията. Развързката на тази скучна на пръв поглед партия настъпи най-неочаквано. На 25-ия ход Топалов изигра импулсивното 25... ♜e3? и не само върна пешката, която имаше вповече, но и попадна в тежка позиция. Отстъпвайки 25... ♗a7, той съхраняваше шансовете си да доведе партията до добър край. Уви. След тази грешка, белите бързо завладяха инициативата и след всеки ход заплахите им ставаха все по-конкретни. Ананд успя бързо да възстанови равенството в мача, принуждавайки съперника си да играе „сухи позиции, в които няма поле за изява на творческата мисъл и фантазия“.

(2) Anand, V (2787) – Topalov, V (2805)
[E04]

Sofia BUL, WCC2010 game_2 Sofia BUL
(2), 04.2010

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜f3 d5 4. g3

Каталонско начало е рядко срещан дебют в репертоара на световния шампион. Очевидно беше, че го бе подготвил специално за този мач и този съперник. Получаващите се позиции са доста сухи, с минимален, но дълготраен превес за

бели и без големи шансове за Топалов да покаже най-силните си страни – фантазия и креативност.

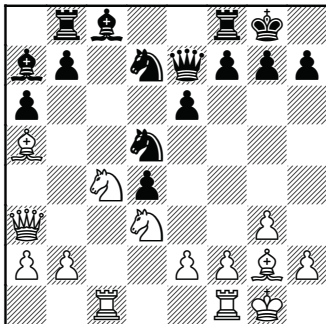
4...dc4 5.♗g2 a6 6.♖e5 c5
7.♘a3 cd4 8.♗ac4 ♕c5 9.0-0 0-0
10.♗d2

Доста интересна възможност е 10.b4 ♗b4 11.♞b1 ♕c5 12.♖d3 ♗e7 13.♖b6 ♞a7 14.♞b3 ♖c6 15.♗b2 с добра позиционна компенсация за пожертваните пешки, като белите в последствие спечелиха в партията Russo,G-De Haro,M/Guararuava 1992.

10...♖d5 11.♞c1 ♖d7 12.♖d3 ♗a7 13.♗a5

Срещало се е и 13.♖a5 ♖7f6 14.♞b3 ♞b8 15.♞c2 ♗d7 16.♞fc1 ♗b5 17.a4 ♗d3 18.ed3 ♞e8 19.♖c4 ♞e7 ½ Vidit,S (2356)-Venkatesh,M (2462)/Nagpur 2008.

13...♞e7 14.♞b3 ♞b8 15.♞a3!?

Едва този ход е новинка, която бе посрещната със смесени чувства от множеството анализатори на мача, както и от широката публика. Идеята е очевидна – белите разчистват полето d6 и се отърват от силния защитник на e7. От друга страна са видими и недостатъците на хода – разменят се фигури, а това почти винаги облекчава защитата, и най-вече-белите вдвояват пешките си. Но аз смятам, че това беше част от генералната стратегия на Ананд за мача – сухи, сухи, дори скучни позиции. Ако при това успее да завземе инициативата – още по-добре, а ако ли не – да играе тези пози-

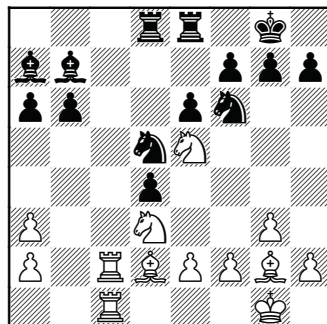
При влизане в залата публиката преминаваше щателна проверка

ции, докато на Топалов не му омръзне. Подобна тактика използва Борис Спаски в мача си срещу Михаил Тал в далечната 1969. 15.♖ce5 ♖e5 16.♖e5 ♞f6 17.♖d3 b6 18.♗b4 ♞d8 19.♗d5 ♞d5 20.♞c7 ♗b7 21.♗e7 ♞f5 22.♞c2 e5 23.♞c1 h6 24.♖b4 d3 25.ed3 ♞d7 26.♞b7 ♞bb7 27.♞c8 ♖h7 28.♖a6 ♞d3 29.♖b4 ♞d2 30.♗f8 ♞b8 0-1 Gulko,B (2559)-Shulman,Y (2606)/Tulsa 2008.

15...♞a3 16.ba3 ♖7f6
17.♖ce5 ♞e8

Профилактика, тъй като незабавното 17...b6 не е добро – 18.♗b4 ♖b4 19.ab4±.

18.♞c2 b6 19.♗d2 ♗b7
20.♞fc1 ♞bd8

Веселин търпеливо маневрира с фигурите си и подобря-

ва позицията си. Силната двойка коне в центъра циментира позицията му и сега той се стреми да намери работа за чернополия си офицер по маршрута b8-d6 и евентуално на a3 с идея да се бори за единствената открита линия в позицията след като прогони единия от белите топове. От друга страна Ананд разполага със стабилен контрол върху линията „с“, активни фигури, отличен „каталонски офицер“ както и с възможността да спечели двойката офицери след скок на коня на с6. Можем да приемем, че позицията е примерно балансирана.

21.f4 ♗b8 22.a4 a5

Този ход изглежда добър. Наистина, някъде в близкото бъдеще белите заплашват с маневрата a4-a5, да завладеят полето c5 с кон и последващото a2-a4 (в случай, че черните са разминали първата бяла пешка с хода b6-b5), и по този начин те ще разменят едната от сдвоените си пешки, а оставащата черна колежа на a6 ще се превърне в сравнително лесна мишена. Сега дори ако чер-

ните загубят пешката на b6, то оставащата на a5 е достатъчна да спре двете бели пешки. Друго направление на борбата би могло да бъде: 22...♙d6 23.a5 b5 24.♗c6 ♘c6 25.♞c6 ♙a3 26.♞1c2 ♞a8 и балансът в позицията се запазва.

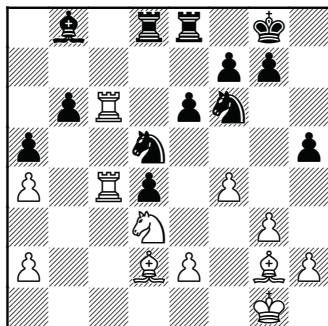
23.♗c6

Добър ход на белите – те си подсигурият двойка офицери и контрол над откритата линия.

23...♙c6 24.♞c6 h5

Друг начин да се отвори въздух за черния цар е 24...h6. Ако Веско искаше да отбива търпеливо натиска на активните бели фигури, той можеше да опита 24...♞d6!? с идея да се размени чифт топове, с последващо ♗g8-f8-e7-d7 и ♞d8-c8. Най-вероятно, Ананд щеше да отклони размяната – 25.♞b6c4, а тогава е силно 25...♗e3 26.♙e3 de3, където черните възстановяват равенството на офицерите и не рискуват абсолютно нищо.

25.♞1c4

25...♗e3?

Необяснима грешка. Това е същият защитен план, но в много по-лоша редакция. Черните не само позволяват на противника да си върне пешката по-малко, но и запазват и двата активни топа на противника на дъската.

26.♙e3 de3 27.♙f3?!

По-точно изглежда 27.♞b6.

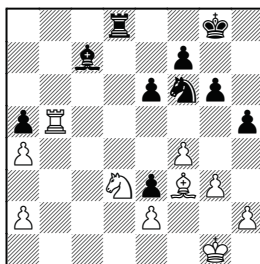
27...g6?!

Но Топалов също греша и не използва защитния си по-

Веселин Топалов поздравява Вишванатан Ананд с победата във втората партия от мача

тенциал. Трябваше да смени единия топ на всяка цена: 27...♞d6 28.♞d6 ♙d6 29.♞c6 ♞d8 30.♞b6 g6, като в този случай черните могат да защитят оставащата си пешка „а“: 31.♞b5 (31.♞a6 ♙c7) 31...♙c7

Белите запазват малко по-добри шансове, но позицията на черните изглежда защитима. Ако Ананд тръгне с коня за пешката „а“, то черният топ може да контраатакува по първия и втория ред.

28.♞b6 ♙a7 29.♞b3 ♞d4 30.♞c7 ♙b8 31.♞c5

Белите топове окупираха и двете открити линии и сега офицерът не може да защити пешката „а“. А тъй като каталонския офицер контролира полето пред нейния път, то позицията на черните е безнадеждна:

31...♙d6 32.♞a5 ♞c8 33.♗g2 ♞c2 34.a3 ♞a2

Последният опит за спасение беше 34...♗d5. Сега, ако белите искат да произведат дама максимално бързо, то победата може да им се изплъзне – 35.♞a8. Но след прецизното (35.♙d5! ed5 36.♗f3+- белите печелят) 35... ♗g7 36.a5 ♗c3 37.♗e1 ♞c1 38.a6 ♞d2 39.a7?! ♗e2! 40.♞g8 ♗g8 41.a8♙ ♗g7 42.♞e3 ♗g1 (42... ♗f4!?) 43.♗f1 ♙c5 44.♙e4 ♙e3 45.♙e3 ♗f3 46.♙f3 ♞h2 47.a4 ♞a2 където ремито изглежда най-вероятният изход.

35.♗b4 ♙b4 36.ab4

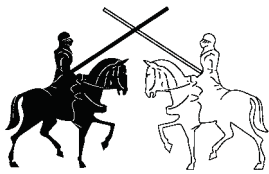
Сдвоената пешка се превърна в мощна проходна и с поддръжката на топовете решава партията:

36...♗d5 37.b5 ♞aa4 38.♞a4 ♞a4 39.♙d5 ed5 40.b6 ♞a8 41.b7 ♞b8 42.♗f3 d4 43.♗e4

Прес конференцията след партията беше кратка и в минорно настроение. Интересното бе, че Топалов коментира играта си идентично с Ананд от предния ден: „Аз просто играх слабо.“ Жалко, че дебютният шок от първия кръг бе преодо-

лян от световния шампион толкова лесно. 1-0

Партия № 3

Както можеше и да се очаква, след разгрома в първата партия, Ананд сменя дебюта. Двамата бързо разиграха Славянска защита – вариант известен от мача Топалов – Крамник, Елиста, 2006 г. Белите се опитаха да усилят позицията си и успяха да „заточат“ белополия черен офицер на „h7“, от където влизането му в игра изглеждаше доста проблематично. Използването на това обаче се оказва доста трудно. Независимо, че имаше инициативата почти през цялото време Топалов не успя да получи реални атакуващи възможности, тъй като

съперникът му се защитава-ше много точно. Първо той отклони пожертваната от белите пешка, а след това не се поддаде на изкушението да влезе в неясни позиции, даващи му на пръв поглед добри шансове. След серия от прецизни ходове черните успяха да вкарат в игра белополия си офицер. Това напълно изравни шансовете. Последните десетина хода бяха направени в позиция, в която всеки друг на мястото на Топалов отдавна би се съгласил на реми. Той обаче продължи да играе не толкова навярно да чака противника му да сгреша, колкото съжалявайки за пропуснатия шанс, ако въобще е имало такъв.

(3) Topalov, V (2805) – Anand, V (2787) [D17]

Sofia BUL, WCC 2010 game_3 Sofia BUL (3), 27.04.2010

1.d4 d5 2.c4 c6

След болезнената загуба в първата партия беше естестве-

но, че Ананд ще избере нов дебют, доста по-солиден от защитата Грюнфелд, докато секундантите му шлифоват внимателно първата партия. А какво може да е по-солидно от Славянска защита?!

3.♠f3 ♖f6 4.♘c3 dc4 5.a4 ♙f5 6.♗e5 e6 7.f3 c5 8.e4 ♙g6 9.♙e3 cd4 10.♗d4 ♗d4 11.♙d4 ♗fd7

Индиецът се учи от предишния си мощен съперник за световната титла-руснакът Владимир Крамник. Сега той избира система, която позволи на руснака да удържи черният цвят в Елиста. Интересна психология на Вишванатан – срещу Крамник той игра като Топалов, а срещу Топалов – като Крамник.

12.♗d7 ♗d7 13.♙c4 a6

Това е подходът на Крамник. Планът на черните е прост, макар и непретенциозен. Тъй като единствената им проблемна фигура е изключени от играта офицер на g6, той иска да го включи в играта след внимателни маневри- ♗h8-g8, ♙f8-d6(b4), ♗e8-e7, f7-f6, и най-накрая – ♙g6-f7. Белите владеят повече пространство и обективно са по-добре, но играта на съперника е проста и естествена. И, както вече отбелязах, световният шампион се стремеше към тази тактика, поне в първата половина на мача.

14.♙c1

14.♗e2 се среща в партията Topalov-Kramnik, WCC Elista 2006, която завърши реми и практически отказа Веско от варианта поне по време на миналия мач.

14...♗g8 15.h4

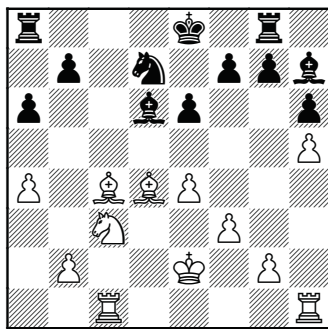
Белите овладяват повече пространство на царския фланг. Едновременно с това те се стремят да разстроят хармонията на изпълнение на черния план. Сега офицерът отстъпва на h7, откъдето

Начало на третата партия

изглежда по-трудно влизането му в игра. Топалов обаче не бе доволен на прес конференцията от начина по който тревожеше черната позиция. Повече неприятности за Ананд вероятно обещаваха маневрата ♖c3-e2-f4.

15...h6 16.♗e2 ♔d6 17.h5 ♙h7

18.a5! Веселин подхожда творчески и подканва противника си към неясни усложнения.

18...♗e7!

Ананд коректно отхвърля поканата. След: 18...♙b4 19.♘a4! ♙a5 20.b4! ♙b4 (20...♙d8 е по-добро) 21.♗b1 b5 22.♗b4 bc4 23.♗c4 белите ще имат фигура в повече в дълготраен план, защото офицерът на h7 е изключен от играта; в този вариант разноцветните офицери помагат на белите в атаката.

19.♘a4 f6 20.b4!?

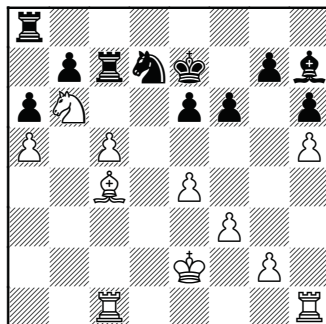
Още един интересен опит да се промени курсът на борбата.

20...♗g8!

Ананд обаче отново не обръща внимание на пожертваната пешка, а завършва плана си и изравнява напълно играта. След: 20...♙b4 21.♗b1 ♙a5 22.♘c5!? (22.♗b7 ♗gb8 23.♗hb1 ♗b7 24.♗b7 ♘d6 дава отлична компенсация на бели) 22...b5 Лошо е (22...♘c5? 23.♙c5 ♘d7 24.♗hd1 ♘c6 25.♙a3 b5 26.♗d6 ♘c7 27.♙e6 ♗gd8 28.♗c1 ♘b8 29.♗d8 ♙d8 30.♙d6 ♘a7 31.♙d5+→) 23.♙e6 ♘c5 24.♙g8 ♙g8 25.♙c5 белите имат качество повече и добри шансове за

победа, тъй като черните проходни не могат лесно да се движат напред.

21.♙c5 ♙c5 22.bc5 ♗c7 23.♘b6

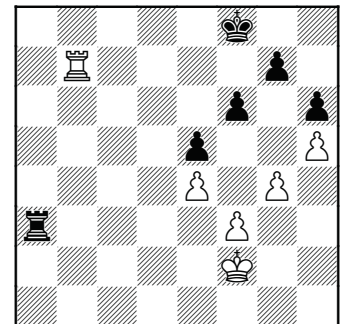

23...♗d8!

Още един спокоен и точен ход, след който позицията скоро се изтощава напълно. Черните все още можеха да сбъркат след: 23...♘b6? 24.cb6 ♗c6 25.♙a6! ♗c1 26.♗c1 ♗a6 (26...ba6 27.♗c7 ♘d6 28.♗g7 ♙g8 29.♗g6 тук белите печелят трета пешка за фигурата и са близо го победа) 27.♗c7 ♘d6 28.♗g7 ♙e4 29.fe4 ♗a5 30.g4±.

24.♘d7 ♗dd7 25.♙d3 ♙g8 26.c6 ♗d6 27.cb7 ♗b7 28.♗c3 ♙f7 29.♘e3 ♙e8 30.g4 e5

31.♗hc1 ♙d7 32.♗c5 ♙b5 33.♙b5 ab5 34.♗b1 b4 35.♗b3 ♗a6 36.♘d3 ♗ba7 37.♗b4 ♗a5 38.♗a5 ♗a5 39.♗b7 ♘f8 40.♘e2 ♗a2 41.♘e3 ♗a3 42.♘f2 ♗a2 43.♘e3 ♗a3 44.♘f2 ♗a2 45.♘e3 ♗a3 46.♘f2

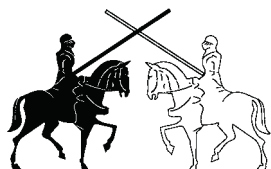

Играйки по „Софийските правила“ Топалов предложи реми чрез съдията и в суматата около това предложение съперниците пропуснаха да се поздравят с ръкостискане. Жадните за емоции журналисти потърсиха мини-скандал, но скоро разбраха, че това е било просто съвпадение. Пресконференцията бе уважена от Антоанета Стефанова. Причина за това бяха двамата аржентин-

Поредната пресконференция след кръга. Участват (отляво-надясно): Веселин Топалов, Антоанета Стефанова (коментатор), Радислав Атанасов (преводач), Борис Кутин (Президент на ЕШС), Вишванатан Ананд

ски журналисти, които мъчеха колегите си с въпроси на испански. Тъй като и Топалов и Ананд говорят перфектно този език те нямаха проблеми с комуникацията, но останалите журналисти не разбираха какво си говорят. Ети успешно реши тези проблеми. 1/2-1/2

Партия № 4

За втори път в мача В. Топалов избира Каталонско начало. За Ананд, спечелил втората партия в този дебют, е нормално да го играе отново, но за Топалов? Явно е, че той и неговите секунданти са намерили „нещо“, иначе не си заслужава да се повтаря вариант, който може да ти навява само неприятни спомени. До 9-ия ход нищо ново. Двамата съперници повториха дебюта от първата партия на мача Крамник – Ананд. Не знам как се е чувствал Топалов в този момент, а и в още няколко подобни в този мач, когато трябваше да защитава позиции играл срещу един от най-неприятните му съперници. Неприятни по различни причини, а не само чисто шахматни – Крамник. Да, но сега срещу него не е руснакът, а далеч по опасен противник, действащ при това хладнокръвно и търпеливо. Може би тези две качества донесоха и успеха на световния шампион не само в тази партия, но и в мача. След 10.♘a3, ход без особени претенции, Топалов се замисли продължително. Играта тръгва в оригинално русло и трябва да се намери най-добрия план. В мителшпила В. Топалов отклонява размяната на дамките, ко-

ето би довело до приблизително равен ендшпил, но много по-приятен за разиграване за белите. Допускайки 21.♘d6 черните получават доста стеснена позиция, в която трябва да се защитават доста точно. Следващите ходове В. Ананд изигра като в най-добрите си времена. Той активизира фигурите си и осъществи трудно предвидим тактически удар на „h6“. Не толкова тази жертва беше трудна да се види, колкото да се намери точният порядък на следващите ходове. Ананд се оказа на висота и не само спечели хубава победа, но като че ли се събуди от латаргичния сън налегнал го от началото на мача и показва истинските си възможности.

(4) Anand,V (2787) – Topalov,V (2805) [E04]

*Sofia BUL, WCC 2010 game_4 Sofia
BUL (4), 28.04.2010*

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 d5
4.g3 dc4 5.♙g2 ♙b4 6.♙d2 a5
7.♞c2 ♙d2 8.♞d2 c6 9.a4

Още един вариант зает от Крамник. Все пак след:

9...b5

Ананд е подготвил неприятна новинка:

10.♘a3N

Вместо изпитваното в мача Kramnik-Topalov, Elista 2006 10.ab5 cb5 11.♞g5 което се смята за главна линия в наши дни. Показателно е, че последната партия в Мегабазата е Meier-Wojtaszek от Европейското отборно първенство в Нови Сад през ноември, 2009 г. Доколкото ми е известно, Ананд позволява на секундантите си да играят вариантите, които са изследвали, след като отговорните мачове са завършили. Логично е да си зададем въпроса – за кой мач бе подготвено Каталонско начало – за този, или за предишния. Във всеки случай индиецът се чувстваше достатъчно уверен в позиции, които играе толкова рядко. Ходът в партията е много логичен-белите развиват фигура, и подлагат на сериозен натиск пешката на b5, както и центъра. Получаващата се компенсация е типична за някои варианти на приет дамски гамбит и славянска защита.

10...♙d7

Черните имат избор между плана в партията и връщането на пешката с оглед да се ускори развитието – 10...♙b7 11.ab5

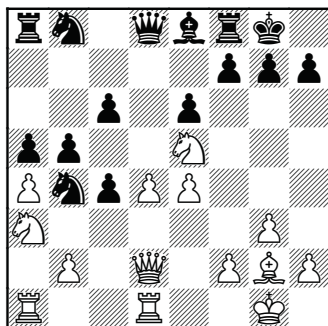
В международния ресцентър кити трескава дейност – трябва да се подаде актуална информация до изданията по целия свят

cb5 12.♖b5 0-0 13.0-0 ♕d5 14.e3 белите са по-добре като структура, но активната игра на черните фигури трябва да компенсират това. Възможно е например- ♗d8-b6, а след това дори дамата може да отиде и на b7, ♖b8-c6, и ♜f8-b8. Все пак да се влиза в такава позиция е стратегически рисковано, тъй като, ако белите успеят да подобрят координацията на фигурите си и спечелят слабата пешка на дамския фланг, ще се получават ендшпили пет против четири пешки, които почти винаги са спечелени за силната страна. Топалов не може да си позволи да влиза в такава позиция без необходимата домашна подготовка.

11.♗e5 ♖d5 12.e4

Временно затваря каталонския офицер, но централния пробив d4-d5 е на дневен ред.

12...♖b4 13.0-0 0-0 14.♞fd1 ♕e8

15.d5!

Типово и силно. Дотук Ананг бе използвал едва дванадесет минути от времето си за обмисляне.

15...♗d6!

Най-добрата защита. 15...♗b6 оставя дамата твърде далеч от царския фланг. Белите могат да продължат: 16.de6 (16.♗g4!?) 16...fe6 17.♗d6!! ♞f2 (17...♖d3 с идея да се размени мощния кон на белите е най-добрата защита, въпреки че позициите, които се получават след: 18.♖d3 не са добри за черните – 18...cd3 19.ab5 ♞f2

Топалов усеща, че губи почвата под краката си ...

20.♔h1 ♞b2 21.♞f1 ♕f7 22.e5±; 17...♞f2 18.♔h1! ♞f8 19.♞f1 с решаваща атака за белите) 18.♔h1 ♞b2 19.ab5 cb5 20.♞db1 ♞e2 21.♞e6 (21.♞f1!?) 21...♔h8 (21...♕f7 22.♖f7 ♞f7 23.♞f1+-) 22.♖b5 Белите са явно по-добре. Интересно е и 22.♞f1!?

16.♗g4

Индиецът поддържа напрежението и запазва повече фигури на табло. Правилиейното: 16.♖c6 ♖8c6 17.dc6 ♗d2 18.♞d2 ba4 19.♖c4 ♕c6 води до масови размени и сигурно реми.

16...♞c5 17.♖e3 ♖8a6 18.dc6 ba4 19.♖ac4 ♕c6 20.♞ac1

Дотук и двамата съперници играеха силните си и логични ходове, одобрявани от най-силните компютърни програми. Кой можеше да си представи, че само след три хода Топалов ще попадне под решаваща атака?!

20...h6

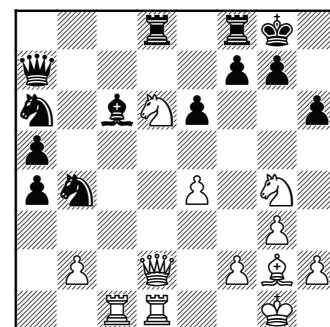
След като вече знаем курса на партията, за нас е лесно да

посветваме Веско да държи дамата си близо до царския фланг. Там обаче съществува реалната опасност тя да остане изолирана и извън игра: 20...♞h5 21.♖d6 ♞ad8 22.♗d4 ♕b5 23.e5 с преимущество за белите; 20...♞e7 е възможен съвет за след партията...

21.♖d6 ♞a7 22.♖g4

Логичен ход, който бе предвиден и от Зураб Азмайпарашвили. Той също спомена и идеята, която за съжаление се случва в партията.

22...♞ad8

Трудно е да нарека този ход грешка, тъй като позицията на черните е тежка, а последвалата комбинация съвсем не е лесна за пресмятане:

23.♖h6!!

Решаваща комбинация. Ако във първата партия Веско показа отлична подготовка, то това беше реваншът на световния шампион. Едва след мача той ще признае очевидното, идеите с жертва на коня (макар и в други редакции) са видени още у дома. По-точно не у дома, а в микробуса на път за България. Важно е да се отбележи, че през по-голямата част от партията съперниците се движеха по първа линия на Рибка, така че течението на партията е сравнително лесно предвидимо у дома.

23...gh6 24.♞h6 f6

Няма спасение и в другите линии: 24...e5 25.♞g5 ♔h7 (25...♔h8 26.♞f6 ♔g8 27.♖f5 и мат в четири хода.) 26.♕h3!

заплашва мат и принуждава черните да се простят с голяма порция материал: 26...f5 27.♙f5 ♜f5 28.♞f5 ♙g8 29.♞g5+.

25.e5!

Логичен ход също е 25.♙h3, но води само до реми: 25...♞e7 26.♞c6 ♜c6 27.♙e6 ♞e6 28.♞g6 ♙h8 29.♞h6.

25...♙g2 26.ef6!

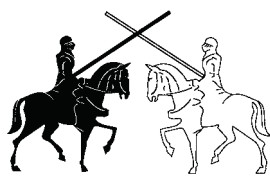
Най-трудният ход в комбинацията.

26...♞d6

След 26...♙f3 27.♞g6 ♙h8, както 28.f7, така и предложено-то от Роджърс 28.♞c4 водят до мат.

27.♞d6 ♙e4 28.♞e6 ♜d3 29.♞c2 ♞h7 30.f7 ♞f7 31.♞e4 ♞f5 32.♞e7

Отлична подготовка на световния шампион, който най-накрая изостави пасивната тактика и заигра в своя активно-позиционен стил. Веско се защитаваше добре до един момент, но позицията му се оказа твърде трудна. Ананд не само поведе в резултата, но и завладя мачовата инициатива. Първостепенна задача за българския щаб стана да се намери надеждна защита на черния цвят. **1-0**

Партия № 5

Началото на петата партия беше дадено от почетния гост на мача известният канадски икономист и носител на Нобелова награда Робърт Мъндел. Веско не се поколеба отново да води борбата в закритите дебюти. Ананд не го остави дълго да чака и на 1. d4 отговори почти мигновено – 1...d5. Явно стеснената и на моменти безперспективна позиция, която полу-

чи във 2-та партия не го беше отчаяла, а може би точно обратното – окуражила го е, че позицията е напълно защитима. И така отново е разиграна Славянска защита и до 15-ия ход двамата съперници бързо вървят по изминалия път преди няколко дни. Пръв се отклонява Ананд – 15...h5. Този ход позволява на белополия офицер да остане на мястото си – на пункта „g6“. Два хода покъсно дойде първият сюрприз в тази партия, но той не беше за шахматистите, а за организаторите. Внезапен токов удар парализира целия център на София. Авария, която не е имало кой знае от кога в тази част на Столицата. И ако Президентството, Министерския съвет Банката и другите държавни учреждения трябваше да спрат работа и да изчакат отстраняването на аварията, то партията нямаше как да бъде спряна. Такава неприятна изненада беше предвидена – и агрегатът трябваше да възстанови мигновено подаването на електроенергия в залата. Трябваше, но не би. Оказа се, че той не е свързан както трябва и ... Военият клуб потъна в мрак. Съдиите спряха часовника, състезателите се отпуснаха в тъмното на столовете си в очакване аварията да бъде отстранена. В този момент позицията на дъската беше приблизително равна, но игрово много по-приятна за белите. След като агрегатът заработи, партията продължи. Малцина забелязаха джентълменския ход на Ананд, който не изигра веднага поредния си ход, а го обмисляше точно толкова минути, колкото получи бонификация от аварията. Ясно е, че по време на партията шахматистите обмислят ходовете си не само когато са на масата, а дори и когато се разхождат, пият кафе (или чай), или ... както Крам-

ник, отиват до тоалетната. Кулминационната точка в партията се оказва прибързаният 22-ти ход на Топалов. Продължавайки 22. ♞d1! вместо играното 22. ♙d2? белите съхраняваха не лоши шансове да развият инициативата си. След хода в партията световният шампион намери точния порядък на ходовете, активизира офицера си и ... изравни напълно шансовете. Това обаче все още не означаваше подписване на примирието. Борбата продължи до дълбок ендшпил. Топалов упорито търсеше пътя към победата, а Ананд демонстрира майсторството си в защита.

(5) Topalov, V (2805) – Anand, V (2787) [D17]

Sofia BUL, WCC 2010 game_5 Sofia BUL (5), 30.04.2010

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♞f3 ♞f6 4.♞c3 dc4 5.a4 ♙f5 6.♞e5 e6 7.f3 c5 8.e4 ♙g6 9.♙e3 cd4 10.♞d4 ♞d4 11.♙d4 ♞fd7 12.♞d7 ♞d7 13.♙c4 a6 14.♞c1

Двамата съперници очевидно бяха изненадани от упоритостта на опонента си. Топалов не очакваше повторение на пасивния вариант от

Първият ход в петата партия беше изигран от почетния гост на мача, известният канадски икономист и носител на Нобелова награда Робърт Мъндел

третата партия, а Ананд очевидно смяташе позицията си за достатъчно огнеупорна и очакваше нещо по-остро. Все пак, с оглед на мачовата ситуация, решението на Веско да играе за победа без никакаъв риск бе абсолютно правилно. Във всеки случай индиецът загуби тук доста време, проверявайки наум къде го „ловят“, и накрая се реши на леки промени в сравнение с третата партия.

14...g8

Засега следва старата рецепта, но след

15.h4

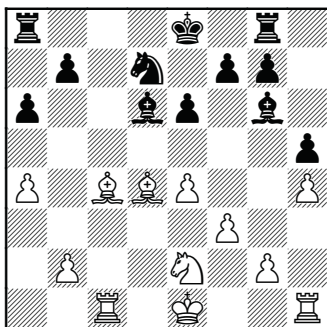
черните отговориха с

15...h5

Идеята да се постави пешка на h5 не е принципно нова, като обикновено се е използвала с бял цар на e2, тъй като тогава белите са лишени от маневрата e2-f4, но аз смятам, че това е главната линия, която световният шампион бе подготвил и това е типично за него. Вземете например двете му партии с Крамник, които на практика решиха мача в Бон

през 2008 г., в Славянска защита. В първата той избра по-слабото продължение, и когато Крамник повтори варианта с надежда да го опровергае, Ананд пусна тежката артилерия, спечели втора партия с черни, а реално и мача.

16. e2 d6

17. e3

Дотук Веско играеше бързо, а Виши колебливо, но в този момент спря токуг. Оказа се, че има генерален проблем в центъра на София, но това не биваше да засегне мача, ако работниците си бяха свършили работата, а именно – да включат резервния генератор, който беше предоставен далеч преди

събитието да започне. Възстановяването на електрозахранването освен напълно излишната порция срам за нашата страна даде и необходимото време на Ананд да се съвземе.

17... e5

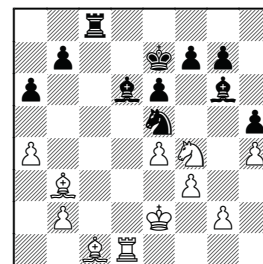
Не решава напълно проблемите 17... e7, понеже във варианта: 18. f4 f4 19. f4 f6 белите офицери форсират отстъпки от страна на съперника – 20. d2! a5 21. b5± и, тъй като пешката на a5 е мишена, белите разполагат със силната заплаха 22. c7, която не може да бъде предотвратена без отстъпки.

18. f4 c8

Най-силният българин за всички времена не е притеснен от едншпила с разноцветни офицери след: 18... c4 19. c4 f4 20. f4± и както в някои от вариантите в третата партия белополияте офицер на черните е изключен от играта и това гарантира стабилно преимущество на белите.

19. b3 c1 20. c1 e7 21. e2 c8 22. d2

Небрежен ход, който изпуска преимущество. След правилното: Δ22. d1±

с основната идея да не се допуска вражеския офицер да влезе в играта с 22... f6? Другите възможности също не гарантират равенство, например компютърната защита а) 22... c6 не е достатъчна след: 23. e3! но не (23. d2? b6) 23... c5 24. d2 b6 или (24... f6 25. e6 e6 26. e6 e6 27. f4 e4 28. fe5 e5 и Найджъл Шорт оценява позицията като почти равна, но е

Сред зрителите на петата партия беше и българският президент Георги Първанов (вляво) в компанията на мениджъра на Топалов Силвио Данаилов

очевидно, че белите могат да играят за победа дълго и без риск!) 25.♙c3 ♖b3 26.♙e5 и черните имат проблеми, например жертвата на фигура: 26...♙e4 27.fе4 ♖e3 28.♙f1 ♖e4 29.♗d3 ♙d4 е недостатъчна дори заради простото 30.♙g3±; **b)** Също не дава равенство: 22...♗с6 тъй като белите не само печелят двойка офицери, но и разрушават пешечната структура на съперника след 23.♗g6 fg6 24.♙g5 ♗d7 25.♙f4 e5 26.♙e3±; 23.♗e6 ♙f7 24.♗g7 ♙b3 25.♗f5+-. И така след 22.♙d1 Ананд щеше да се сблъска с определени проблеми, докато продължението в партията му позволи да изравни комфортно.

22...f6 23.♗g6 ♗g6 24.g3 ♗e5 25.f4 ♗c6 26.♙c3 ♙b4

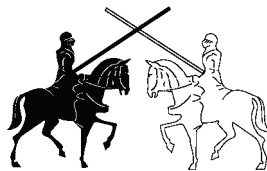
Офицерите са разменени, позицията е симетрична и равенството изглежда непредотвратимо.

27.♙b4 ♗b4 28.♙d1 ♗c6 29.♙d2 g5 30.♙f2 g4 31.♙c2 ♙d8 32.♙e3 ♙d6 33.♙c5 ♗b4 34.♙c7 ♙d8 35.♙c3 ♙e7 36.e5 ♙d7 37.ef6 ♙f6 38.♙e2 ♗c6 39.♙e1 ♗d4 40.♙d1 a5 41.♙c5 ♗f5 42.♙c3 ♗d4 43.♙c5 ♗f5 44.♙c3

Ананд ремизира външно безпроблемно и претендентът

се оказва в наистина трудна ситуация. В следващите две партии Веско трябваше да реши трудния проблем на черния цвят, при положение че до момента бе загубил и двете „черни партии“, и още, че всяка загуба в тази ситуация би означавала практически край на мача. И когато много хора бяха вече отписали българина от борбата последва обрат.

1/2-1/2

Партия № 6

С черните фигури В. Топалов отново избра Каталонско начало. Явно той е решил да отстоява докрай идеите си, независимо че в първите две партии, в които игра с черните фигури, не успя да реши задоволително проблемите, които му постави съперника. В. Ананд не остави да го изненадат, да види какво усиление е подготвил съперникът му, а сам пръв

се отклони от варианта игран във 2-та партия още на 10-ия си ход. Истинската новинка все пак беше дело на Топалов и тя дойде два хода по-късно. Възникна интересна мителшпилна позиция, в която два бели коня трябваше да се борят с два черни офицера. Тя беше доста конкретна, тъй като черните имаха известни проблеми с развитието на дамския фланг. Борбата между леките фигури беше интересна и емоционална. Ако белите успеяха да разменят единия от офицерите на противника, получаваха определени позиционни плюсове, ако черните офицери получеха по-голям простор за действие (чернополият им беше доста пасивен), то преимуществото преминаваше на тяхна страна. В „преследване“ на черните офицери В. Ананд направи уникален рейд с коня си в лагера на противника, като до 33-ия си ход, когато най-сетне успя да го размени за един от противниковите офицери, той изигра 13 хода с него движейки се по маршрута b1-d3-c4-e5-d7-c5-b7-d6-c8-a7-c6-b4-d5, при това без да стъпва повторно на което и да било поле. В последните ходове преди контролата черните направиха опит да изострят играта, поемайки определена доза риск, но това им донесе само допълнителни неприятни преживявания. След настъпилите размени равенството стана неизбежно. Топалов успя да реши проблема с черния цвят, но това едва ли може да звучи окуражително за него. След първата половина на мача Ананд води с 3,5:2,5.

(6) Anand,V (2787) – Topalov,V (2805)
[E04]

Sofia BUL, WCC 2010 game_6 Sofia
BUL (6), 01.05.2010

1.d4 ♗f6 2.c4 e6 3.♗f3 d5
4.g3 dc4 5.♙g2 a6 6.♗e5 c5

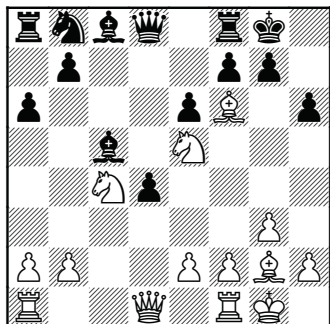

Международният пресцентър: журналистите следят играта и състезателите на големи екрани, разполагайки едновременно с компютри за анализ и Интернет

7. ♖a3 cd4 8. ♘ac4 ♙c5 9. 0-0 0-0
10. ♙g5

Отново Ананд се отклонява първи.

10...h6 11. ♙f6

11...♗f6N

Но сега Веско е добре подготвен. Според Megabase този логичен ход е новинка. Единствената партия-предшественик е продължила: 11...gf6 12. ♘d3 ♙e7 13. ♗d2 ♖h7 14. ♗ac1 ♗a7 15. ♗f4 ♘c6 16. ♙c6 bc6 17. ♗e4 ♖g7 18. ♗g4 ♖h7 19. ♗e4 f5 20. ♗c6 и впоследствие завършила реми: Raetsky,A (2399)-Ranchanathan,M (2441)/ Biel 2004.

12. ♘d3 ♙a7 13. ♗a4 ♘c6
14. ♗ac1 e5!

Топалов намира отличен начин да включи фигурите си в игра. Той първо жертва обратно пешката си в повече, а след това и още една, за да се отърве от неприятния каталонски офицер (спомнете си какви проблеми причини тази фигура на българина във втората партия!). В замяна на пожертвания материал той смята да завземе освободения голям диагонал със собствения си белопол офицер. 14...b5 15. ♗a3 bc4 16. ♗c4 ♗b8 17. ♗c6 е добро за белите.

15. ♙c6 15...b5!

Това е идеята на Веско. По-слабо е 15...bc6 16. ♘ce5 c5 17. ♘d7 или дори (17. ♗c2 ♙h3 18. ♘d7 ♙d7 19. ♗d7±) 17...♙d7 18. ♗d7± този вариант дава предимство на белите, тъй като те успяват да блокират удобно

централната двойка изолирани пешки.

16. ♗c2!

Ананд отхвърля жертвата и предпочита да задържи позицията блокирана. След: 16. ♙b5 ab5 17. ♗b5 e4 черните получават мощна компенсация за пожертваната пешка и силна инициатива. Възможно продължение е: 18. ♘f4 d3! 19. ed3 ed3 с идея на 20. ♘d3 ♙h3 и белите трябва да се простят с качество, за да не получат мат.

16...♗c6 17. ♘ce5 ♗e4

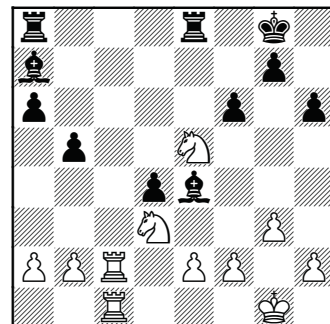
Веско уверено реши дебютните проблеми и за Виши не остава нищо друго, освен да размени дамите и да играе приблизително равен ендшпил.

18. ♗c6 ♙b7 19. ♗e4 ♙e4
20. ♗c2 ♗fe8 21. ♗fc1

Двете страни имат своите плюсове. За бели това са добрата пешечна структура и контролът над откритата линия. За черните това са двойката мощни офицери и предимство в пространството. Ако белите успеят да разменят единия от черните офицери (особено белополия), то преимущество им ще стане голямо. Но ако черните успеят да прогонят

конете на съперника от блокадите им полета, то ситуацията ще се промени изцяло в тяхна полза.

21...f6

22. ♘d7

С този ход Ананд продължава един от най-дългите рейдове на кон в мачовете на световно първенство.

22...♙f5 23. ♘7c5 ♙b6

По-добро за белите е 23...♙c5 24. ♗c5 ♙d3 25. ed3 ♗e2 26. ♗5c2 ♗ae8 27. ♖f1, тъй като те запазват контрол над по-важната откритата линия. Разликата между линиите „с“ и „е“ е доказана блестящо от бъдещия световен шампион Михаил Ботвиник в партията му срещу великия Александър Алехин.

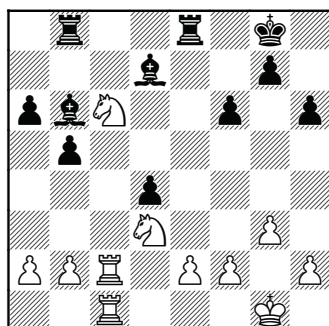
24. ♘b7 ♙d7 25. ♘f4 ♗ab8 26.

След началото на мача, на организаторите от БФС не остава нищо друго, освен да наблюдават с вълнение развитието на играта

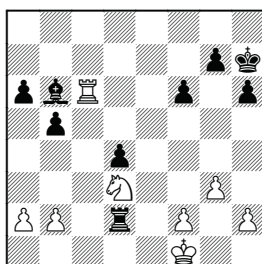
♖d6 ♜e5 27.♗c8 ♘a5 28.♗d3
♜e8 29.♗a7 ♘b6 30.♗c6

Конят продължава да се самопредлага за офицера, този път гарниран с пешка.

30...♞b7

Типичен Топалов, който продължава да се бори за нещо повече от половин точка, дори в такава неблагоприятна мачова ситуация. Печалбата на пешка води форсирано до реми: 30...♞c6 31.♞c6 ♜e2 32.♔f1 ♞d2 (32...♜e7 33.♗b4 a5 34.♗d5 ♜b7 35.♞b6 ♞b6 36.♗b6 ♞b6 37.♔e2=) 33.♞c8 ♜c8 34.♞c8 ♔h7 35.♞c6

(35.♔e1 с идея да плени топа след 35...♞d3? не върви поради простото: (35...♘a5) 36.♔e2+-) 35...♘a5 (35...♘d8 36.♞a6± ♞d3? 37.♔e2) 36.♞a6 ♞d1 37.♔g2 ♘c3!? 38.bc3 ♞d3 39.cd4 ♞d4= с пълно равенство.

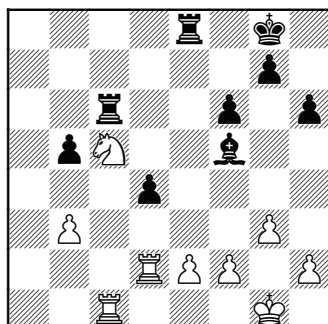
31.♗cb4 a5 32.♗d5 a4 33.♗b6

Най-накрая! Толкова много работа, за да може да бъде разменен един от черните офицери. И то по-слабият! Играта продължава да се движи около знака на равенството, но сега черните трябва да внимават повече.

33...♞b6 34.♗c5 ♘f5 35.♞d2 ♜c6 b6a4

Разбира се не 36.♞d4? ♜ec8 37.♞d5 ♘e6+.

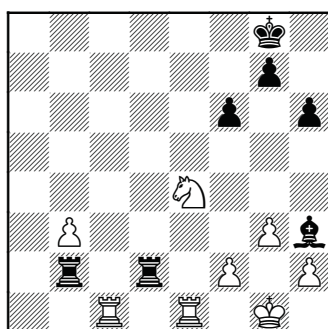
36...ab3 37.ab3

37...b4!

Веско временно жертва пешка за абсолютен контрол над втория хоризонтал. За съжаление, това се оказва недостатъчно за победа, поради ограничеността на оставащата на дъската материал.

38.♞d4 ♜e2 39.♞b4 ♘h3 40.♞bc4 ♞d2 41.♜e4 ♞b2 42.♞ee1 ♞dd2 43.♗e4 ♞d4 44.♗c5 ♞dd2 45.♗e4

45...♞d3 46.♞b1

Губи 46.♗c5?? ♜f3+-.

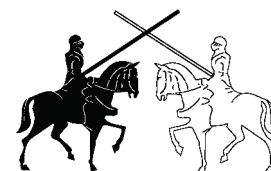
46...♞db3 47.♗d2

Последният точен ход. Въпреки напора си, Топалов не спечели повече от „по-добрата“ половинка на точката.

47...♞b4 48.f3 g5 49.♞b2 ♞b2 50.♞d1 ♔f7 51.♔f2 h5 52.♔e3 ♜c2 53.♞a1 ♔g6 54.♞a6 ♘f5 55.♞d6 ♜c3 56.♔f2 ♜c2 57.♔e3 ♜c3 58.♔f2 ♜c2

Тази партия донесе първата половинка на Веселин с черни фигури. Той успя уверено да

изравни в дебюта и дори игра за победа през по-голямата част на партията. Топалов изглеждаше възстановен след неудачното развитие на мача между втората и четвъртата партия. Развоят на събитията показва, че той вече играе с пълната си сила. Втората половина на мача обещавахе да е още по-интересна. 1/2-1/2

Партия № 7

За втори пореден път в мача В. Топалов играе с черните фигури. Това се наложи от факта, че след първата половина съперниците сменят поредността на цветовете на фигурите. Началото на партията, в която отново беше разиграно Каталонско начало, не предвещаваше бурята, която се разрази на шахматната дъска. А тя донесе много приятни емоции, и разбира се вълнения, за зрителите. Впрочем те нямаха и време да се ориентират своевременно в това което ставаше, тъй като

Първият ход на седмата партия беше изигран от бившия Световен шампион Анатолий Карпов

още в дебюта, на 11-ия си ход българският гросмайстор изнаена световния шампион с поредната си новинка – този път свързана с жертва на качество. В. Ананд се замисли продължително, но прие предизвикателството. След последвалите няколко форсирани хода и за двете страни стана ясно, че за пожертваното качество черните имат силна инициатива. Ананд беше принуден да се защитава дълго време. И в тези критични за него минути, когато всяка неточност бързо щеше да го заведе към пропастта, той демонстрира завидно хладнокръвие и изключителното си майсторство в защита. Употребил голяма част от времето си за мислене (на моменти показанията на двата часовника бяха с разлика от един час! Нещо неவிжданo в практиката на Ананд), но намери почти единствените ходове и успя да неутрализира натиска на българския гросмайстор. На два пъти В. Топалов можеше да форсира реми, но се отказа от тези възможности. Ситуацията в мача, а и развитието на партията го принуждаваха и му даваха основание да търси победата до последната възможност. След като парира непосредствените заплахи и опасността от загубата остана зад гърба му и В. Ананд не пожела да се възползва от откритата му се възможност да форсира реми. Така борбата продължи до пълно изчерпване на възможностите на позицията и закономерно завърши наравно.

(7) Anand,V (2787) – Topalov,V (2805)
[E11]

Sofia BUL, WCC 2010 game_7 Sofia
BUL (7), 03.05.2010

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♗f3 d5
4.g3 ♙b4 5.♙d2 ♙e7

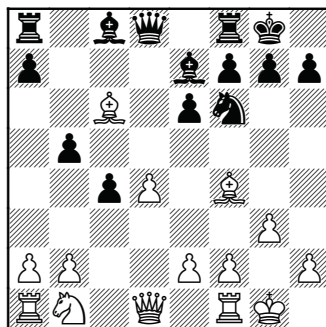
Този ход е нов за мача, но не и за Топалов. Стратегията за смяна на вариантите в Ката-

лонско начало е правилна, тъй като Ананд, който едва наскоро започна да играе този дебют, едва ли е наясно с всички тънкости на варианта.

6.♙g2 0-0 7.0-0 c6 8.♙f4 dc4
9.♗e5 b5

По-обичайно е 9...♗d5 10.♗c4 ♗f4 11.gf4 ♖c7 12.e3 b6 13.♖b3 ♙b7 14.♗c3 ♗d7 15.♗fd1± но тази позиция е подобра за белите; последният пример на темата е партията Sharevich,A (2322) -Kovalevska-ya,E (2439)/Kallithea 2008.

10.♗c6 ♗c6 11.♙c6

11...♙d7!N

Още една мощна новинка плод на аналитичните умения на Иван Чепаринов. Иванчук вече използва подобна жертва на качество, но Веско предпочита да остави възможност на офицера си да работи и на два-

та диагонала: 11...♙a6 12.♙a8 ♖a8 13.♖c2 ♖c6 14.♙g5 ♙b7 15.f3 e5 16.♙f6 ♖f6 17.d5 ♙d5 даде достатъчна компенсация на черните в партията Gelfand,B (2750)-Ivanchuk,V (2748)/Nice FRA 2010.

12.♙a8

Световният шампион приема предизвикателството. Последвалата игра е форсирана:

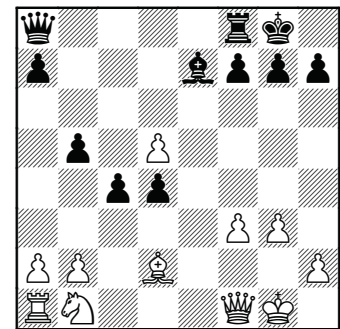
12...♖a8 13.f3

Този ход изглежда най-логичен, понеже запечатва големия диагонал. Сега обаче царят остава отслабен. Друга възможност бе: 13.a3!?

13...♗d5 14.♙d2 e5 15.e4 ♙h3!

Идеята на целия вариант! Черните сега жертват цяла фигура само за пешка, но двойката централни пехотинци им гарантира отлична контраигра.

16.ed5 ♙f1 17.♖f1 ed4

Фотографите са готови „да започнат“ партията с фойерверк от светкавици

18.a4!

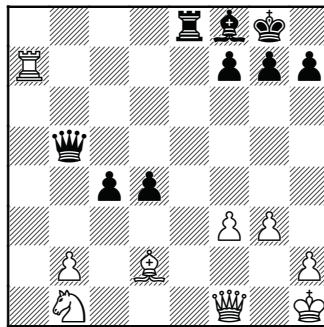
Правилно решение. Ананд има нужда от въздух за фигурите си.

18...♖d5 19.ab5 ♗b5 20.♞a7 ♞e8 [20...♙c5? 21.♞a5] 21.♙h1

До този момент Топалов практически бликуваше, като притискаше опонента си не само по позиция, но и по време. Той беше изразходвал едва три минути от времето си за обмисляне, основно за технически операции (да движи фигурите, да натиска часовника, запис на ходовете и т.н.), като сега беше първият момент, в който българина сериозно се замисли какво да прави. А изборът бе приятен – или да форсира реми, или да продължи борбата за победа. Два други естествени хода със сигурност бяха анализирани от българския щаб: 21.♙g2 ♙d6 със сходна на партията борба, но маневрата ♞e8-e2 ще идва с темпо в повечето варианти. Ето и примерна линия: (Слабо е 21...♗b2? 22.♗c4 ♗b1 23.♞e7+–, понеже осмият хоризонтал е слаб) 22.♗d1 ♗b2 23.♗a4 ♞f8 24.♗c4 ♗b1 25.♗d4 ♙b8 26.♙c3

♗c2 с вечен шах.; 21.b3 е друга възможност, която изглежда води до форсирано реми: 21...♗b6 (21...d3!?) 22.♞e7 (иначе следва c4-c3) 22...♞e7 23.♗c4 (23.bc4?! d3 24.♙h1 ♗b3 25.c5 ♗c2 26.c6 h6 боди до голям превес на черните) 23...h6 24.♗c8 (24.♗d3 ♞a7 25.♙e1 ♞a1 е твърде опасно за белите) 24...♙h7 и партньорите са принудени да форсират повторение на ходовете: 25.♗f5 ♙g8 понеже (25...♗g6 26.♗g6 ♙g6 27.♙f2е по-лошо за черните) 26.♗c8 ♙h7=.

21...♙f8

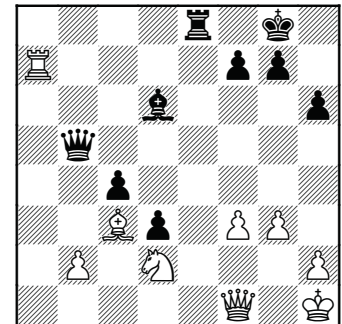
Топалов иска да извлече максимума от страхотната новинка. При желание той можеше бързо да форсира реми с

просто: 21...♗b2 22.♗c4 ♗b1 23.♙g2 ♗b2 24.♞e7 ♗d2 25.♙h3 ♗h6 26.♙g2=.

22.♞c7

Отлична защитна маневра на световния шампион. Той фиксира пешките и по този начин освобождава полета за фигурите си за солидна блокада.

22...d3 23.♙c3 ♙d6 24.♞a7 h6 25.♙d2

25...♙b4!

Единствен ход. Псевдо-активното 25...♞e2? 26.♗h3 позволява на белите да включат фигурите си за решаваща атака. Измежду възможните заплахи е и ♞a7-a8-h8 с последващо ♗h6xg7 мат. А в случай на: 26...♗g5 27.♞a5 ♗e3 28.♞a8 ♙f8 29.♗c8 белият кон успешно защитава царя си и черните са принудени да преминат към пасивна защита.

26.♞a1!

Индиецът връща резерви за борба с мощната проходна на d3.

26...♙c3 27.bc3 ♞e2 28.♞d1 ♗a4!

Веско отново отхърля форсираното реми, което бе възможно след: 28...♗e5 29.♙c4 ♗c3 30.♙d6 ♗c2 (Заплахата е ♞e2-f2xh2, и след размяната на тежките фигури черните произвеждат проходната си. 31.♙e4 единствен ход 31...f5 32.♞c1 fe4!? (32...♞h2 33.♙g1 ♞g2 34.♙h1 ♞h2=) 33.♞c2 dc2. Белите все още могат да сбъркат дори тук: 34.♗a1 (34.fe4? ♞d2 35.♗c4 ♙h7 и черните печелят, понеже полето e4 е недостъпно

Президентът на БФС д-р Стефан Сергиев запознава Анатолий Карпов с изданията, посветени на мача за световно първенство

за бялата дама; 34.f4 също е реми, докато 34.♖e2 c1♖ 35.♔g2 e3 остава известни практически шансове за черните) 34...ef3 35.♖c3 f2 36.♔g2=; 28...♗b2 може да доведе до предишния вариант или белите могат да форсират реми с: 29.♗h3 ♔d2 30.♗c8 ♔h7 31.♗f5=.

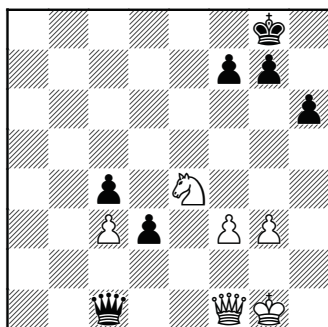
29.♔e4 ♖c2

Или 29...f5 30.♔d2 fe4 31.♗e2 de2 32.♗e2 ♖a1 33.♔g2 ♖c3 34.♗e4= и белите са готови за вечен шах.

30.♔c1 ♗h2 31.♔g1 ♗g2 [31...♗b2 32.♗b1 ♖c2=] **32.♗g2**

Сега пък Ананд се отклонява от реми варианта 32.♔h1 ♗h2 33.♔g1=.

32...♖c1 33.♗f1

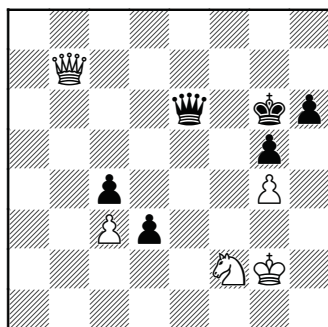
33...♗e3

И отново Топалов е този, който иска да печели. Този път обаче изглежда, че той е на път да прекрачи границата на допустимия риск. 33...d2 34.♔d2 ♖d2 35.♖c4=.

34.♗f2 ♖c1 35.♗f1 ♖e3 36.♔g2

Тези отклонявания на повторенията имат силен психологически подтекст. Дватама съперници искат да подчертаят факта, че не се страхуват, да изтъкнат своят кураж. Както и да сложат волята на съперника. След като дотук индиецът бе подложен на неимоверен натиск и се защитаваше изкусно с единствени ходове, сега идва неговия ред да поиграе на печалба без риск.

36...f5 37.♔f2 ♔h7 38.♗b1 ♗e6 39.♗b5 g5 40.g4 fg4 41.fg4 ♔g6 42.♗b7

Шипов предложи план за игра за победа след тънкото 42.♗a4!! (което не допуска черната пешка да достигне полето d2). Отначало аз не намирах нищо убедително след логичната размяна на материал с: 42...h5 43.gh5 ♔h5, но сега някои тънки компютърни маневри изясняват ситуацията в полза на белите: 44.♗a7 ♖d5 (44...♗f5 45.♗d4±) 45.♔f1 ♔g6 46.♗e7 ♔f5 47.♗f8 ♔g6 48.♗e8 ♔f5 49.♖c8 ♔g6 50.♗g4± и вероятно черните наистина губят. Вариантът не изчерпва ресурсите за отбрана на черните, но показва ясно, че защитата им никак не е лека.

42...d2!

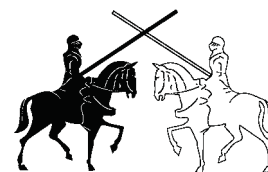
Сега на дъската е реми, което бе и подписано няколко хода по-късно.

43.♗b1 ♔g7 44.♔f1 ♗e7 45.♔g2 ♗e6 46.♗d1 ♗e3 47.♗f3 ♗e6 48.♗b7 ♔g6 49.♗b1 ♔g7 50.♗d1 ♗e3 51.♖c2 ♗e2 52.♗a4 ♔g8 53.♗d7 ♔f8 54.♗d5 ♔g7 55.♔g3 ♗e3 56.♗f3 ♗e5 57.♔g2 ♗e6 58.♗d1

Това беше още една отлична партия в страхотния мач. Топалов хвърли дебютна бомба и пресираща през почти цялата партия за победа. Ананд от своя страна показва отлични защитни умения и самоконтрол, за да отбие нелеките проблеми, които Веско създаваше, и дори беше близо до победа накрая. Световният шампион запази преднината си от една точка, но претендентът реши проблема на черния цвят в две после-

дователни партии. Виждаше се, че мачът върви към прелом.

1/2-1/2

Партия № 8

За осми път в мача белите започват играта с 1. d4. Явно спорът между Топалов и Ананд ще се води в закритите дебюти. Световният шампион отново избра Славянска защита и на таблото бързо възникна познатата от 3-та и 5-та партии позиция. На 13-ия си ход Ананд избра ново за мача продължение, което обаче също се е срещало в практиката. До 18-ия ход нищо ново. И тук Топалов направи своята поредна новинка. Ананд отново трябваше да се защитава, да търси и намира почти единствени ходове в позиция с много „подводни камъни“. До един момент това му се отдаваше, но на 22-ия си ход допусна неточност, която позволи на белите да прехвърлят коня си на полето „d6“. От този момент играта продължи „на една врата“. Топалов постепенно усилваше позицията си, а Ананд се защитаваше, правейки почти незабележими ходове, които може да се характеризират като „тъпчене на място“. В мителшпила белите успеха да спечелят черната пешка на „f4“, но позволиха на съперника си да премине в ендшпил с разноцветни офицери. Постепенно преимущество на белите, като че ли започна да се изпарява. Черните успеха да изградят добра защита, сменяйки на два пъти функциите на царя и офицера си. Топалов обаче продължи „да натиска“ и в крайна сметка усилията му се увенчаха с успех. Ананд, който

за кой ли път в мача досега беше принуден да води трудна и продължителна защита, този път не издържа и допусна грешка, която веднага беше използвана от белите. Тази партия заслужено си спечели много суперлативи. Редица коментаторите я определиха като „изключителна“, „колосална“.

Хубава победа на Топалов, с която той изравни резултата в мача – 4:4.

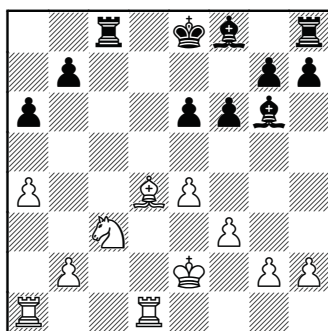
(8) Topalov, V (2805) – Anand, V (2787)
[D17]

Sofia BUL, WCC 2010 Game_8 Sofia BUL (8), 04.05.2010

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♟f3 ♘f6 4.♘c3 dc4 5.a4 ♟f5 6.♞e5 e6 7.f3 c5 8.e4 ♟g6 9.♞e3 cd4 10.♞d4 ♞d4 11.♞d4 ♘fd7 12.♘d7 ♘d7 13.♞c4 ♝c8

Ананд избира отново „славянската стена“, като променя защитното разположение на фигурите си. Веско обаче е тогв и за това:

14.♞b5 a6 15.♞d7 ♔d7 16.♔e2 f6 17.♝hd1 ♔e8

В мегабазата намирам само две партии, в които се е срещала тази позиция, като и двете са били защитавани от Фарух Амонатов.

18.a5N

18.♝a1 е по по-новата партия, която черните не успяват да удържат след: 18...♝c6 19.♞a2 ♝c1 20.♞c1 ♞e7 21.♞b6 e5 22.♞d3 ♟f7 23.♝c1 ♞d8 24.a5 ♔e7 25.♝c8 ♝e8 26.♝b8 1–0 Maletin, P (2545)–Amonatov, F

(2650)/Novokuznetsk 2008. Другият опит за преимущество на белите е след 18.♞b6 ♟c5 19.♞c5 ♝c5 20.♝d6 ♔e7 21.♝ad1 ♞e8 22.♝d3 a5 23.♔e3 ♟c6 с балансирана позиция в партията Bocharov, D (2614)–Amonatov, F (2574)/Voronezh 2007.

18...♞e7

18...♞b4!? е възможно усиление за черните, с идея: 19.♝a4 ♞e7 20.♞b6 ♔f8!? и последващо ♟g6–e8–c6.

19.♞b6 ♝f8

Черните планират ♝f8–f7, с последващо ♞e7–f8 и най-накрая ♝f7–d7. Ако те успеят да разменят този пасивен топ, проблемите им ще останат само спомен.

20.♝a1 f5?!

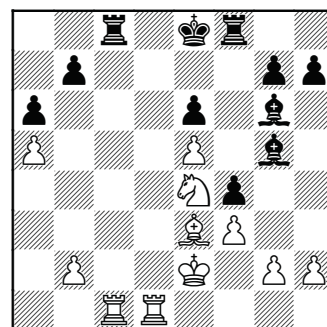
Според мен този план е погрешен. Черните трябваше да продължат с позиционната идея за активизиране на топа: 20... ♝f7!? 21.♞a4 ♝c1 22.♝c1 ♞d6 23.♞c5 (23.♞e3 ♝d7) 23...f5 с добри шансове за изравняване.

21.e5 ♟g5 22.♞e3 f4?!

Световният шампион пропуска важен детайл. Все пак и единствения ход 22...♞e3, за който много коментатори твърдят, че изравнява лесно, все

още оставя проблеми за решаване: 23.♔e3 f4 24.♔f2 (24.♔d4 не е страшно за черните – 24...♔e7 25.♞e4 ♟e4 26.♔e4 g5=) 24...♝f5 25.♝e1! Тук идеята от партията: (25.♞e4 ♝c1 26.♝c1 ♝e5 27.♝c5 ♝d5 28.♝d5 ed5 29.♞d6 ♔e7 30.♞b7 ♞d3 не е опасна въобще за черните, защото белият цар не може да достигне оптималното поле d4, понеже пешките g2 и f3 са мишени.) 25...♝c5 (25...♔f8!? с последващо ♟g6–e8–c6 е вероятно най-добрия шанс за черните) 26.b4 ♝ce5 27.♞e4± с неприятно положение за черните; 22...♞e7 23.♞a4 ♝c1 24.♝c1 с последващо ♞b6 и ♝c8 (c7) не може да бъде препоръчвано за защитаващия се играч.

23.♞e4!

Сцената за игра, гледана от зрителната зала. Двете са разделени от специална завеса прозрачна отвън и непрозрачна отвътре (т.е., състезателите не виждат зрителите)

23...♖c1 24.♘d6 ♔d7 25.♙c1

Великолепният кон на d6 в съчетание с по-активни фигури дава удобен превес на белите.

25...♗c6 26.♙d2

Логичен и добър ход. Все пак другата разумна възможност вероятно бе за предпочитане: 26.♗d4 ♔c5 (26...b5 27.ab6 ♔b6 28.g3 ♔c6 (28...fg3 29.♙g5 gh2 30.♗h4+-) 29.h4 ♙d8 30.♙f4±) 27.♗c4 ♔d5 28.♙d2 ♔e5 29.♘b7 ♙e7 30.♗c7 ♗e8 31.b4± и тъй като царят на e5 е в деликатно положение белите запазват голямо преимущество.

26...♙e7 27.♗c1 ♔d7 28.♙c3?!

28.♙b4! е много по-силно и естествено. Белите ще се нуждаят от този офицер на b4 и евентуално на d6 в повечето варианти. След 28...♙d6 29.♗d1 ♗c8 30.♗d6± белите остават със здрава пешка на e6.

28...♙d6 29.♗d1!

Топалов сега ще трябва да намира точни ходове, за да не позволи на съперника си да се изплъзне:

29...♙f5

Добра алтернатива е 29...♗d8!? с идея да се разменят топове и да се търси спасение в разноцвет. Отначало ми се струваше, че белите печелят след 30.♗d6 ♔e7 31.♗b6 (31.♗d8 ♔d8 32.♙d2 води до равенство, понеже само една пешка в повече не дава достатъчен ресурс за победа-белите не могат да създадат повече от една проходна. Така че ако те искат да печелят чист разноцвет на тях им са нужни поне две проходни.) 31...♗d7 32.♙b4 ♔f7 33.♙d6 ♙f5 34.♔d2 и по време на партията аз мислех, че това е спечелено заради плана – цар отива до полето a7, а след това дори и до c8 при нужда. Но повнимателен поглед над позицията намира и ресурси за защита: 34...g5 35.♔c3 h6 36.♔d4 ♔g6 37.♗b3 (37.♔c5 ♙d3 и чер-

ните вече плашат ♙d3-f1xg2) 37...g4 38.♔c5 ♔g5 39.♔b6 h5 с контраигра; 29...♗c8 30.♗d6 ♔e7 31.♗b6 ♗c7 32.♗b4±; 29...♔c8 30.♗d6 ♙f5 31.h4 може да доведе до продължението в партията.

30.h4!

Иначе черните ще свържат пешките си с g7-g5 и ще са извън опасност.

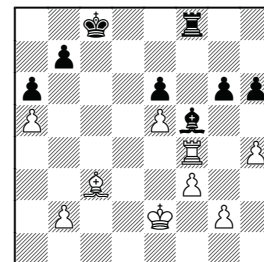
30...g6

Това не е лоша идея, но Ананд можеше да се защитава още по-добре: 30...♔c7! 31.ed6 (31.♗d6 ♗d8 32.♗b6 ♗d5 с последващо ♗d5-b5 е реми) 31...♔d7 – ход, който използва факта, че линията „g“ е открита, и ако белите продължат с : 32.♙g7 (32.♙e5 запазва добри практически шансове за успех на белите, както и практически шансове на черните за реми след: 32...♗c8) 32...♗g8 33.♙e5 ♗g2 и черните удобно отиграват пешката.

31.♗d6 ♔c8 32.♙d2!

Защо? Защо му бе нужно на Веско да си разменя силния топ, когато можеше да продължи партията без реми-призрака на чистия разноцвет на дъската? Не само аз смятах, че е много по-силно да се играе:

32.♗d4. И сега пасивната защита не спасява: 32...♗d8?! а) но изненадващият тактически ресурс: 32...h6!! с идея g6-g5 форсира реми по интересен начин: 33.♙b4 (33.♗f4

33...♙d3! 34.♔e3 ♗f4 35.♔f4 ♙f1 36.g4 ♔d7 37.♙d2 ♔e7 38.♔g3 h5=) 33...♗f7 34.♗f4 ♙d3! Черните печелят решаващо темпо, за да нападнат пешките отзад. А понеже пешката на h6 спира маневрата ♔f4-g5-h6, черните успяват да построят крепост точно навреме: 35.♔e3 ♗f4 36.♔f4 ♔d7 37.♙f8 h5 38.♔g5 ♔e8 39.♙c5 ♔f7 40.♙d4 ♙f1 41.g4 ♙e2=; b) 32...♙b1 33.♙d2 (33.♙b4 ♗f5 (33...♗f7 34.♙d6 ♙a2 35.♗d1 ♙d5 36.♗c1 ♙c6 37.♔d3)) 33...♗f7 34.♙f4 ♗c7± дава на белите пешка повече при топове на дъската и това трябва да е достатъчно за победа; 33.♗f4 ♔c7 34.g4 ♙c2

Ананд се качва на колата замислен. Авансът му в резултата изтече както тече времето на прочутата картина на Салвадор Дали (на стената отзад).

35.♖f6 (35.♖f7 ♗d7 36.♖f6) 35...♗b3 36.♗e3 с последващо ♗e3-f4-g5-h6 и ♖f6-f7 (или ♖f6-f8-h8 ако топът заеме седмия хоризонтал).

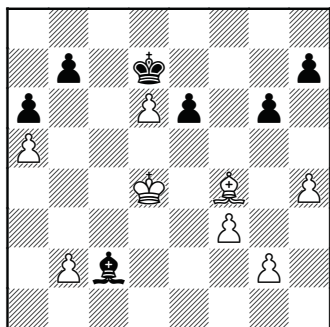
32...♗d8 33.♗f4

Единственият ход за игра на победа. Ако белите нямат проходна пешка, то те могат просто да се съгласяват на реми: 33.♗d8? ♗d8 34.♗f4 ♗c2 и офицерът се прехвърля за атака на пешките отзад. 35.♗e3 ♗a4 36.♗d4 ♗b5 37.♗c5 ♗f1 38.g3 ♗d7 39.♗g5 ♗g2 и осъществява успешна блокада.

33...♗d6 34.ed6 ♗d7

Получаващият се ендшпил е изключително интересен, с множество нюанси за двете страни.

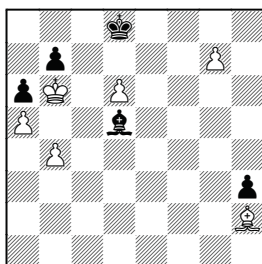
35.♗e3 ♗c2 36.♗d4

36...♗e8!!

Прекрасен ресурс. Идеята да се разменят местата на защитниците със сигурност не е нова, но това не я прави помалко впечатляваща. Ако черните позволят на противника да проникне с царя си на f6, белите със сигурност ще образуват втора проходна и това ще разруши защитата на противника. Важно е, че втората проходна ще се намира на достатъчно отдалечено място от пешката на d6: 36...♗b3 37.♗e5 ♗c4 38.♗f6 ♗f1 39.g4 ♗e2 (39...♗d3 40.♗g7 h5 41.g5 h5 42.♗h6 ♗e2 43.♗h5 ♗f3 44.♗h6+- и белите печелят, понеже между проходните пешки има две линии) 40.g5 Това изглежда като печеливш план, но всъщност

усложнява задачата. Все пак вариантът е интересен, и подобен на него можеше да се срещне в края на партията и затова го оставям в текста. Иначе белите печелят прозаично с: 40.♗g7 ♗f3 41.♗h7 g5 42.hg5 e5 43.♗e5 ♗g4 44.g6 ♗f5 45.♗g7. 40...♗f3 Играта сега продължава с логичните етапи на усиление от страна на белите: 41.♗g7 ♗e2 42.♗h7 ♗h5 43.♗e5 ♗c6 44.♗g7 ♗d7 45.♗f7. Цугцванг, черните губят пешката, но ресурсите за защита още не са изчерпани – 45...♗d8 46.♗e6 ♗g4 47.♗d5. За да достигнат подобрене белите се нуждаят от пешките на дамския фланг: 47...♗e8 48.♗c5 ♗d7 49.♗b6 ♗f3 50.b4 ♗c6 (50...♗c8 51.♗f4 ♗d7; 50...♗d5 51.h5 gh5 52.g6 h4 53.g7 h3 54.♗f4 и победата е подобна на тази в главния вариант) 51.h5! gh5 52.g6 h4 53.g7 ♗d5 54.♗f4 h3 55.♗h2 ♗d8

Такъв ендшпил без пешките на дамския фланг и пешка „h“ е теоретично реми. Тук обаче белите печелят с помощта на етюдна идея: 56.b5!! ab5 57.a6! ba6 58.♗c5! и няма спасение от идеята ♗c5-c6, d6-d7, ♗c6-d6 и мат с офицера по някой от диагоналите: 58...♗b3 59.♗c6 b4 60.d7 ♗a4 61.♗d6 ♗b3 62.♗f4 a5 63.♗g5#.

37.♗e5 ♗f7 38.♗e3 ♗a4 39.♗f4 ♗b5

Възможен ресурс, предложен от Peter Doggers, е 39...♗f6, но вариантът който холандецът дава не е достатъчен: 40.♗d4 e5 41.♗e5 ♗e6 42.♗c3 ♗d6 43.♗g5 ♗e6 44.♗h6 ♗f7 45.♗h7 ♗c6 46.♗h6 ♗d5 и бели-

те имат технически спечелена позиция: 47.h5 gh5 48.♗h5+- и после те просто движат пешките си на царския фланг, без да се боят, че черните ще пожертват офицера си за тях. Важно е, че на дъската все още са останали пешките „b“ и няма крепост, базирана на погрешния ъгъл на офицера.

40.♗c5 ♗f6 41.♗d4 ♗f7

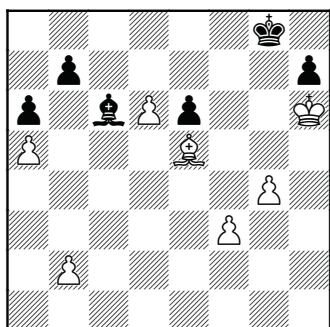
Тук повечето зрители смятаха реми то за неизбежно, но Топалов продължаваше фантастичния си напор. Единственият план за печалба на белите се състои в размяна на неговата пешка „h“ за „g“-пешката на противника, с последващо образуване на проходна „f“. Но тогава разстоянието между двете пешки е твърде малко и черните би трябвало да удържат позицията. Важен се оказа и един малък детайл – това, че остава жива една черна пешка на царския фланг. Все пак нито Ананд бе сигурен, дори и след пресконференцията, дали позицията е напълно равна, нито Топалов – дали печели със сигурност. Зад дъската обаче световният шампион не издържа дългата и мъчителна защита:

42.♗g5 ♗c6 43.♗h6 ♗g8 44.h5 ♗e8 45.♗g5 ♗f7 46.♗h6 ♗g8 47.♗c5 gh5 48.♗g5 ♗g7 49.♗d4 ♗f7 50.♗e5 h4 51.♗h4 ♗g6 52.♗g4 ♗b5 53.♗f4 ♗f7 54.♗g5 ♗c6??

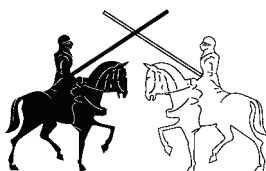
Решаваща грешка. Черните трябваше да разменят защитните функции на фигурите си още веднъж: 54...♗e8 55.g4 ♗e2 56.f4 ♗d3 57.f5 ef5 58.gf5 и сега най-просто е 58...h6, въпреки че и позицията, която се получава след: 58...♗f7 59.f6 ♗b5 би трябвало да се удържа от черните, например: 60.♗f4 (60.♗h6 ♗g8) 60...h6 61.♗e3 ♗e6 62.♗d4 h5 63.♗c5 h4 64.♗b6 h3 65.♗c7 ♗e5 66.f7 h2 67.f8♗ h1♗=) 59.♗f6 ♗d7 държейки под обстрел пешката на f5 с равен-

ство. Все пак, Топалов можеше да опита и план сходен с този на предната диаграма.

55.♔h6 ♕g8 56.g4

Ананд се предава поради варианта: 56.g4 ♕d7 57.g5 ♕e8 (57...♕c6 не променя нищо понеже белите разполагат с множество резервни ходове – 58.♕g7 ♕e8 59.f4 цугцванг+-) 58.♕g7 58...♕c6 59.g6 hg6 60.♔g6 ♕e8 61.♔f6 ♕b5 62.♕h6 с последващо ♔e7 и материални придобивки. Болезнена загуба за световния шампион, който бе близо до реми на финала, но напълно заслужена победа за Топалов. Той най-накрая успя да материализира игровото си преимущество от последните четири партии и да изравни резултата. Ролите се размениха и игровата инициатива бе завладяна трайно от претендента. **1-0**

Партия № 9

С тази партия мачът навлезе в заключителната си част. Ананд отново започна с дамската пешка, но за разлика от другите партии, в които защитаваше белите фигури, този път игра 3.♔c3, предоставяйки възможността на черните да изберат защита Нимцович – дебют известен с богатите си възможности и за двете страни. В. Топалов явно беше подготвен за това предизвикателство и двамата бързо разиграха вариант Рубинщайн. Този път дебютната изненада поднесе световният шампион на 18-ия си ход. Дали българският гросмайстор очакваше това продължение или не трудно може да се даде категоричен отговор. Това се потвърждава от начина по който продължи борбата и избрания вариант с жертва на двата топа за дама. Позицията не налагаше вземането на толкова отговорно решение в тази ранна част на

играта. Освен ако не е подготвено нещо предварително. Оказа се, че реакцията на претендента е повече плод на желанието му да изостри играта, да получи позиции по свой вкус, поемайки доста голяма доза риск. В. Ананд употреби много време за мислене и независимо, че изпадна в цайтнот (това явление, което до скоро беше чуждо за индийския гросмайстор, в този мач често го спхождаше) успя да парира всички опити на черните за получаване на контраигра и постепенно очерта сериозно преимущество. Но умората започна да си казва думата. На 40-ия, последен контролен ход той сбърка и предостави шансове на съперника си за спасяване. Следващите 10-12 хода Ананд отново изигра по шампионски, но ... картината отново се повтори – той получи спечелена позиция и ... изпадна в цайтнот. Топалов се възползва от предоставената му допълнителна възможност за защита и с жертва на коня си успя да лиши белия цар от надеждно прикритие. За първи път в мача тази партия премина границата на 60-ия ход, след който до завършването ѝ двамата шахматисти получиха по още 15 минути, с добавка от по 30 секунди след всеки ход. В тази заключителна част на играта Ананд не действаше по най-добрия начин и Топалов успя да се спаси. Драматична партия, невероятна борба, нелогичен завършек.

(9) Anand,V (2787) – Topalov,V (2805)
[E54]

Sofia BUL, WCC 2010 Game_9 Sofia
BUL (9), 06.05.2010

1.d4 ♔f6 2.c4 e6 3.♔c3

След изравняването Ананд разбра, че пасивната тактика няма да доведе до нищо добро и

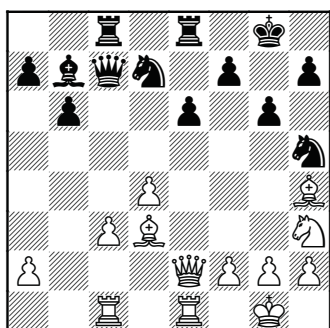

Ананд – Топалов (9 партия)

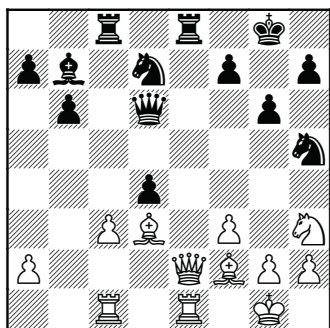
в този кръг най-накрая заигра в своя активно-позиционен стил. Защита Нимцович е принципен дебют и за двете страни, богат на идеи и плановете.

3...♙b4 4.e3 0-0 5.♙d3 c5 6.♟f3 d5 7.0-0 cd4 8.ed4 dc4 9.♙c4 b6 10.♙g5 ♙b7 11.♞e1 ♟bd7 12.♞c1 ♞c8 13.♙d3 ♞e8 14.♞e2 ♙c3 15.bc3 ♞c7 16.♙h4 ♟h5 17.♟g5 g6 18.♟h3N

Белите взимат под контрол важното поле f4. 18.♞d2 е известно от партията Psakhis-Hillarp Persson.

18...e5 19.f3 ♞d6 20.♙f2 ed4?!

Спорен ход и вероятно първопричина на затрудненията, с които черните ще се сблъскат в партията. Топовете се оказват по-силни от дамата в конкретната позиция. По-солидно беше 20...♟h6! 21.♞b2. Тактическото оправдание на хода е вариантът: (21.♙g3? ♞c3! 22.de5 ♞d3 23.♞d3 ♞d3 24.ef6 ♟f6 с голям превес за черни) 21...e4 22.♙g3 ♞f8 23.fe4 ♟e4=.

21.♞e8 ♞e8 22.♞e8 ♟f8 23.cd4 ♟f6 24.♞e1 ♟e6

25.♙c4 ♙d5 26.♙g3 ♞b4 27.♙e5 ♟d7

27...♙c4 28.♙f6 b5 29.d5 (29.♟f2±) 29...♞c5 30.♟f2 ♞d5 31.a4 е много тежко за черните.

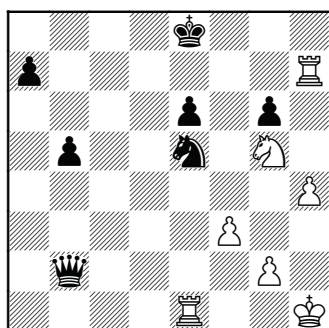
28.a3 ♞a4?!

Втора неточност, след която черният цар попада под сериозна заплаха. Трябваше да се предпочете 28...♞a5 29.♙d5 ♞d5 30.♞c8 ♟ef8 31.♟f2 ♟e5 32.de5 ♟g7 с приблизително равенство.

29.♙d5 ♟e5 30.♙e6 ♞d4 31.♟h1 fe6 32.♟g5± ♞d6 33.♟e4 [33.♟e6!±] 33...♞a3 34.♞c3 ♞b2 35.h4 b5?

Грешка, след която черните изпадат в незавидна позиция-35...♞b4 бе единствен ход, с който те прехвърлят дамата близо до царския фланг.

36.♞c8 ♟g7 37.♞c7 ♟f8 38.♟g5 ♟e8 39.♞h7

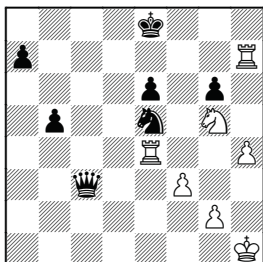
Позицията на черните е загубена. Царят им е отрязан по осмия хоризонтал, а белите фигури могат хармонично да взаимодействат, за да създадат решаваща атака. Световният шампион сега се нуждаеше единствено от включване на втория топ за успешно завършване на партията. Но в играта се намесва призрака на цайтнота и Ананд започва да греша. Освен хода в партията, който е достатъчно силен, съществуваше и втора много силна възможност: 39.♟e6! Вероятно Ананд се изплаши от тактическия удар: 39...♟f3! но белите не са длъжни да приемат жертвата (39...a5 не спасява-

40.♟g5 ♟d8 41.♞c5 ♟d3 42.♟f7 ♟d7 43.♞d5 ♟c6 44.♞d3+- белите не само спечелиха материал, но и продължават атаката си след 44.♟e5 и това бързо решава.) 40.♞d1! линиите са разчистени за топовете, царят на белите е в безопасност и атаката решава – (40.gf3? ♞f2= води до вечен шах) 40...♟d2 41.♟g5 ♞e5 или (41...♟c4 42.♞e1 ♟d8 43.♟e6 ♟e8 44.♞f1; 41...h6 разкрива главната идея на белите – 42.♞e1 ♟d8 43.♟e6 ♟e8 44.♞a7 и няма защита срещу 45.♟g7 и 46.♞e8 мат.) 42.♞c8 ♟e7 (42...♟d7 43.♞c2) 43.♞d8!! Този красив ход пленява коня по задачен начин. 43...♞f4 (43...♟d8? 44.♟f7; 43...♞g3 44.♞d2 ♞h4 45.♟h3 води до същото) 44.♞d2 ♞h4 45.♟h3 и тъй като черната дама не може да бъде разменена за белите топове атаката решава. 45...a5 (45...g5 46.♞d7 ♟e8 (46...♟f6 47.♟g1 ♞c4 48.♞1d6 ♟f5 49.♞d5 ♟g6 50.♟g5) 47.♞7d5 g4 48.♞e5 ♟f7 49.♞f1 ♟g6 50.♞g5 ♟h6 51.♞f6#) 46.♞d4 ♞h5 47.♞d7 ♟e8 48.♞7d5 ♞g4 49.♞1d4 ♞g3 50.♞e4 ♟f8 51.♞b5. Световният шампион обаче не може да бъде винен, че не е намерил всичките тези сложни продължения при дефицита на време, който изпитваше. Още повече, че играният в партията ход е не по-малко силен.

39...♞c3 40.♞h8?

Вместо това белите разполагаха с две печеливши възможности: 40.♞e2! a5 (40...b4 41.♞a7 b3 42.♞b7 ♞c4 43.♞e4 ♞c1 44.♟h2 b2 45.♞a4 и се получават варианти сходни на другия печеливш ход 40.♞e4!) 41.♟e6 b4 42.♞c7 ♞a1 43.♟h2 b3 44.♞b7 a4 45.♞e4 пешките на черните са бързи, но царят има приоритет! 45...a3 (45...b2 46.♞e5 b1♞ 47.♟g7 ♟f8 48.♞e8#) 46.♟d4 ♟d8 (46...♟f8 47.♟b3 преди да завършат атаката белите могат да си позволят лека закуска 47...♞c3

48. ♖a4 ♜c8 49. ♗c5 и черните са безпомощни) 47. ♗b3 ♗f3 48. gf3 ♜f1 49. ♗g3 a2 50. ♖a4 ♗c8 51. ♖e7 ♜g1 52. ♗f4 ♜h2 53. ♗g5 ♜g3 54. ♗h6 и белият цар намира убежище зад вражеските пешки.; 40. ♖e4!

Това е другата печеливша възможност. Белите не трябва да разрешават на противниковия цар да напусне опасната зона – осмия хоризонтал, например: 40... a5 (40... b4 41. ♖a7 b3 42. ♖b7 b2 43. ♗h2 ♜c1 44. ♖a4 ♗d7 (44... ♜a1 45. ♖ab4 ♗d3 46. ♖b6 ♜a4 47. ♗e4 с абсолютна доминация.) 45. ♖ab4 ♜e1 46. ♖b2 ♜h4 47. ♗h3+–) 41. ♗e6 и след загубата на последната преграда пред черния цар

Секундантът на Топалов гм Иван Чепаринов наблюдава с безпокойство развитието на партията

шансовете му за спасение изчезват – 41... a4 42. ♗d4 ♗f8 a) 42... ♜c5 не спасява коня поради 43. f4; b) 42... ♗d8 43. ♗b5 и белите не само заплашват да спечелят коня, но и да дадат мат след 44. ♖d4 43... ♜a1 (43... ♜c1 44. ♗h2 ♗f3 45. ♗g3! g5 46. ♗c7 gh4 47. ♗f3 ♜f1 48. ♗e3 ♜e1 49. ♗f4 ♜f2 50. ♗e5 ♜g3 51. ♗f5 ♜f2 52. ♗e6 ♜g2 53. ♖d4 ♗c8 54. ♗d5 с решаваща атака) 44. ♗h2 ♗f3 (44... a3 45. ♖d4 ♗e8 (45... ♗c8 46. ♗a7 ♗b8 47. ♖d8#) 46. ♗c7 ♗f8 47. ♖d8#) 45. ♗g3! (45. gf3 ♜b2 46. ♗g3 ♜b5 не е достатъчно за победа) 45... ♜b2 46. ♖a4 ♜e5 47. ♗f3 ♜d5 48. ♗f4. След импулсивния ход в партията (последният за първата контрола) Веско намира за царя си относителна безопасност и борбата се разгаря наново. Трябва обаче да добавим, че белите продължават да атакуват без да рискуват много, тоест, играта им е много по-лесна.

40... ♗d7 41. ♖h7 ♗c6 42. ♖e4 b4 43. ♗e6 ♗b6 44. ♗f4 ♜a1

Този ход се оказва грешка. Компютърът го доказва. Разликата е, че дамата се намира на полето a1, където е в опасност, а не на по-сигурното c1... След: 44... ♜c1 45. ♗h2 ♗c6 46. h5 gh5 47. ♗d5 ♗a5 48. ♖h5 ♗a4 царят се отдалечава от опасната зона и черните няма от какво да се притесняват.

45. ♗h2 a5 [45... ♗c6 46. h5 g5 (46... gh5 47. ♗d5 ♗a5 48. ♗b4 ♗b4 49. ♖a7) 47. ♗d5 ♗c5] 46. h5 gh5 47. ♖h5 ♗c6 48. ♗d5 ♗b7

Сега царят се оказва притиснат към края на дъската за втори път през тази партия, и това дава отново решаваща атака на белите.

49. ♖h7 ♗a6 50. ♖e6 ♗b5 51. ♖h5 ♗d4

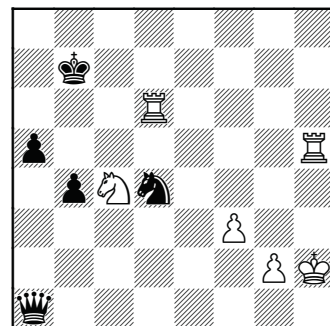
51... ♗d8 52. ♗b6 ♗a6 53. ♖g6 ♜b1 54. ♖hg5 не променя нищо, царят е гол: 54... ♗b7 55. ♗c4 ♜e1 56. ♖g7 ♗c6 57. ♗a5 ♗d6 58. ♗c4 ♗c6 59. ♖g7g6 ♗d7 60. ♖d5 ♗c7 61. ♖c5 ♗d7 62. ♖d6 ♗e7

63. ♖c7 ♗e8 64. ♖d4 и белите са напълно спечелени.

52. ♗b6 ♗a6 53. ♖d6

Ананг отново достигна до спечелена позиция, но отново изпадна в цайтнот. За играч, известен с изключително бързата си игра това е доста странно и означава, че или проблемите, които трябва да решава са наистина трудни, или, което е по-вероятно, шампионът бе загубил вяра в себе си.

53... ♗b7 54. ♗c4

54. ♗d5! е по-точно, понеже не позволява ресурса от партията: 54... ♗f3 55. gf3.

54... ♗f3!

Веско е на висота. Обективно този ход не спасява, но е най-добрият шанс за противника да сбърка.

55. gf3 ♜a2 56. ♗d2 ♗c7 57. ♖hd5

Да се отреже царя по шестия хоризонтал изглеждаше по-важно: 57. ♖hh6! b3 58. ♗g3 b2 59. ♖dg6 ♜f7 (59... b1 ♜ 60. ♖g7 ♗d8 61. ♖h8 ♜g8 62. ♖hg8#) 60. ♖c6 ♗d7 (60... ♗b7 61. ♖b6 ♗a7 62. ♖a6 ♗b7 63. ♖hb6 ♗c8 64. ♖a8 ♗c7 65. ♖a7 печели дамата по сходен начин като в главния вариант) 61. ♖hd6 ♗e7 62. ♖c7 ♗d6 63. ♖f7+–.

57... b3 58. ♖d7 ♗c8 59. ♖d8 ♗c7 60. ♖d7 ♗c8 61. ♖g7

Най-доброто поле за топа, въпреки че един друг ход също води до печалба: 61. ♖a7 b2 (61... a4 62. ♖d4 a3 63. ♗g3 ♜b2 64. ♖e4! ♗b8 (64... ♗d8 65. ♖g4 ♜e5 66. ♗f2 ♜c5 67. ♗e2 ♜a7 68. ♖g8 ♗c7 69. ♖g7 ♗b6 70. ♖a7

♙a7 71.♘b3+-) 65.♖h7 печели даматата) 62.♖h5 ♘b8 63.♖g7+-.

61...a4 62.♖c5

62.♖dd7! все още печелеше.

Световният шампион явно бе твърде уморен за решителното финално усилие. 62...a3 63.♙g3 ♖a1 64.♖c7 ♘d8 65.♖gd7 ♙e8 66.♖e7 ♘d8 67.♖cd7 ♙c8 68.♘b3+-.

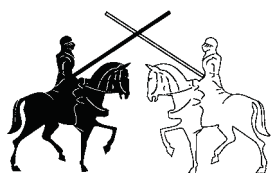
62...♘b8 63.♖d5 ♙c8 64.♙g3? ♖a1! 65.♖g4 b2

И Топалов се спаси!

66.♖c4 ♘b7 67.♙f2 b1♖ 68.♘b1 ♖b1 69.♖dd4 ♖a2 70.♙g3 a3 71.♖c3 ♖a1 72.♖b4 ♙a6 73.♖a4 ♘b5 74.♖ca3 ♖g1 75.♙f4 ♖c1 76.♙f5 ♖c5 77.♙e4 ♖c2 78.♙e3 ♖c1 79.♙f2 ♖d2 80.♙g3 ♖e1 81.♙f4 ♖c1 82.♙g3 ♖g1 83.♙f4

Още едно горчиво разочарование за Ананд. Наистина, някои ремита са по-болезнени и от загубите. На пресконференцията индиецът излезе все още потен и изглеждаше опустошен. Трябва да отдадем заслуженото на бойния дух на Веско, който не се предаде в отчайваща позиция, позиция, в която мнозина биха махнали с ръка и просто биха се отказали да се борят. Нервите започнаха да се намесват все повече към края на мача, но поне за момента всичко изглеждаше повече от оптимистично за българския лагер. Чакаха ни две бели партии до края, а световният шампион бе меко казано разколебан.

½-½

Партия № 10

Тази партия можеше да се окаже решаваща за крайния изход на мача. С белите фигури В. Топалов започна уверено

с 1. d4. Малко вероятно беше Ананд да заложи отново на Славянска защита – дебют, който не му донесе почти нищо до този момент. Затова решението му да се върне към основното си оръжие подготвено за битките с Топалов – защита Грюнфелд, беше логично и очаквано. И така защита Грюнфелд. Пръв от следите на първата партия се отклони Топалов. Оказа се, че има защо. Нямаше съмнение, че „бригадата на Ананд“ е намерила нещо във варианта, в който той претърпя разгром. Но вместо да проявява любопитство, какво точно е намерено, българският гросмайстор сам реши да провери дълбочината на дебютната подготовка на световния шампион. На 15-ия ход, той го изненада с поредната си новинка. На пръв поглед тя се оказва безобидна и черните с точна игра почти достигнаха до изравняването. Те правилно се ориентираха към размени на тежките фигури. Но беше достатъчна една грешка и позицията им „увисна“. Ананд не отчете силата на хода 25. ♙a6! (както сам сподели на пресконференцията след партията). Постепенно Топалов установи пълен контрол над табло, двата му офицера действат задружно и не се виждаше как черните ще спрат маршът на проходната пешка „d“. В завързалата се интересна фигурна игра белите усилиха максимално позицията си и когато вече се готвеха да съберат плодовете от добрата си игра, последва неточност – 44. ♙e6?, ход който позволи на Ананд да активизира коня си, да избегне очертаващите се неприятни цугцвангови позиции и ... да спаси партията.

Равенството в резултата се запази, но напрежението в мача рязко се покачи. До края оставаха само две партии.

Ананд и Аруна се отправят към пресцентъра след шартията

(10) Topalov,V (2805) – Anand,V (2787) [D87]

Sofia BUL, WCC 2010 Game_10 Sofia BUL (10), 07.05.2010

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5

След щателна допълнителна подготовка, и след като Славянска защита се оказва пробита, Ананд е готов да се завърне към основното си оръжие за мача – защита Грюнфелд. Веско също показва разностранност и сменя варианта, който му донесе успех в първата партия-

4.cd5 ♘d5 5.e4 ♘c3 6.bc3 ♙g7 7.♙c4 c5 8.♙e2 ♘c6 9.♙e3 0-0 10.0-0 b6 11.♖d2 ♘b7 12.♖ac1 ♖c8 13.♖fd1 cd4 14.cd4 ♖d6 15.d5N

Преди се е срещало единствено 15.e5. Новинката обаче не носи очаквания ефект, поне в началото.

15...♘a5 16.♙b5 ♖c1 17.♖c1 ♖c8 18.h3 ♖c1 19.♖c1 e6!

Черните облекчават позицията си с размени в центъра и това трябва да им даде равенство.

20.♘f4 ed5 21.♘d5 f5

Добър начин да се докаже равенство е 21...♖e5!? с намерение да размени дамите с ♖e5-a1. Въобще черните тря-

ва да се ориентират към размени, понеже пешечната им структура е благоприятна за това.

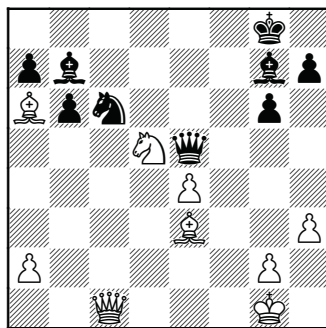
22.f3 fe4 23.fe4 ♖e5 24.♔d3 ♗c6

Този ход показва, че Ананд все още не се е съвзел от изтощителната игра в последните две партии. Черните, разбира се, можеха да спечелят пешка, но двата офицера даваха богата компенсация на Топалов. Всъщност позицията изисква прецизност от страна на защитата, понеже ♗a5 е извън игра, и това прави черния цар уязвим: 24...♔d5 25.ed5 ♗d5 26.♗c8 ♔f8 27.♔e2 h5 и макар че с точни ходове черните удържат, известна прецизност е нужна – а) 27...♗e5? показва релефно рисковете за черните – 28.♔c4 ♗c4 29.♗c4 ♔g7 30.♔d4 ♔c5 31.♗c5!+–; б) 27...♗d6 28.♔f3 ♗e5= 29.♔f2 понеже ходът (29.♔h6 се посреща с 29...♗c5 с размяна на дамите; но дори и в този случай белите не рискуват да загубят, твърде силни са и двата им офицера.) 29...♔g7 30.♗d7 ♔h6; 28.♔f3 ♗e5 29.♔f2 ♗b2 30.♔g3 ♗e5=; Все пак, сигурна възможност беше 24...♗a1!?

Веселин Топалов (10 партия)

25.♔a6!

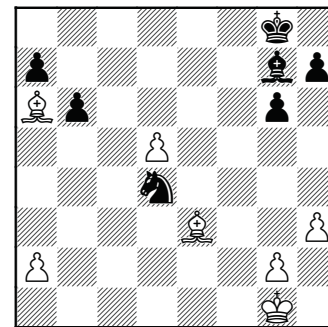

Отличен практически шанс, пропуснат от черните. Въпреки че позицията все още е около знака на равенството, черните трябва да решават трудни проблеми.

25...♗d4

Ананд се огъва – 25...♔a6 е най-силното продължение, което води до почти форсирано реми: 26.♗c6 ♗a1 27.♔h2 (27.♔c1 вероятно този ход е смутил световния шампион: 27...♗d4= но не (27...♔b2? 28.♗a8 ♔g7 29.♗a7 ♔g8 30.♗b8 ♔g7 31.♗c7 ♔g8 32.♗d8 ♔g7 33.♗e7 ♔g8 34.♔h2 ♗c1 35.e5 ♔e5 36.♗e5± с голямо преимущество за белите, благодарение на чудесната двойка ♗+♗; 27...♔h6?? пък е дори по-лошо 28.♗e6 ♔g7 29.♗e7 ♔h8 30.♔h2! ♗c1 31.♗f6 ♔g8 32.♗e7#)) 27...♔e5 28.♔f4 ♔f4 29.♗f4 ♗e5 30.♗a8 ♔g7 31.♗a7 ♔g8 32.g3 (32.♗a6 ♗f4 33.♔g1 ♗e3 34.♔f1 ♗f4 35.♔g1 ♗e3=) 32...♗b2 33.♗g2 ♔f1 34.♗b8 ♔g7 35.♗c7 ♔g8 (35...♔h6? 36.♗f4) 36.♗d8 ♔g7 37.♗e7=; Пасивното 25...♔a8?! води само до проблеми за черни 26.♔b5 ♗e7 (26...♗e6? 27.♔c6 ♔c6 28.♗c6 ♗c6 29.♗e7) 27.♗e7 ♗e7 28.♗c8 ♗f8 29.♗c7 и черните скоро ще загубят и двете си пешки на дамския фланг; 25...♗b8? е друга груба грешка, която струва лека фигура- 26.♔b7 ♗b7 27.♗c6 ♗c6 28.♗e7+–.

26.♗c4 ♔d5 27.♗d5 ♗d5 28.ed5 +/-

Получаващият се ендшпил не е просто неприятен за черните, той е изключително труден за защита. Белите имат двойка офицери, превес в пространство, силна проходна пешка. Освен това те могат да комбинират игра на двата фланга – нещо което офицерите обичат безмерно. Черните са обречени на пасивна защита и трябва да се опитат да разменят пешките на дамския фланг. Във всеки случай защитата им е неблагоприятно занятие. Фактът че Ананд заигра бързо и ремизира видимо лесно е подвеждащ. Веско диктуваше играта и на няколко момента бе близо до решаващо усилване на позицията:

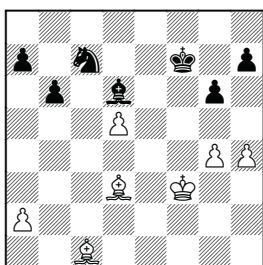
Вишванатан Ананд (10 партия)

28...♙e5 29.♗f2

Топалов централизира царя си и усилва позицията си на царския фланг.

29...♗f7 30.♙g5 ♖f5 31.g4 ♜d6 32.♗f3 ♜e8 33.♙c1 ♜c7 34.♙d3 ♙d6 35.♗e4

Дотук българският гротмайстор направи всички силни и логични ходове. Сега сериозно внимание заслужаваше движението на пешките на царския фланг 35.h4!?

Идеята е да се създаде втора слабост в лагера на черните (ако приемем че проходната бяла пешка е първата слабост) – или на полето g6, или още по-добре – на полето h7, след това да се принуди съперника да защитава тази слабост, а накрая белият цар ще получи възможност за решаващо нахлуване: 35...b5 36.h5 a6 (36...gh5 ще остави разкрита пешката h7 и по този начин ще разтегне защитата на черните правейки я още по-трудна (или невъзможна) 37.gh5 ♜d5 38.♙b5 ♖f6 39.♙c4 ♗e7 40.h6±) 37.hg6 hg6 38.♗e4 ♜e8 39.g5 ♙c5 40.♗e5 ♜d6 41.♙d2 ♗e7 (41...♜c4 42.♙c4 bc4 43.d6+–) 42.♙c3 с последващо ♗e5-f4 и ♙c3-f6 и белите усилват все повече положението си. За черните липсват активни идеи, а защитата им става все по-трудна с всеки изминал ход. Аз се съмнявам, че те могат да удържат позицията си.

35...b5

Ананд се реши на тази рискована идея – да размени пешките на дамския фланг. Но както знам, те не могат да се

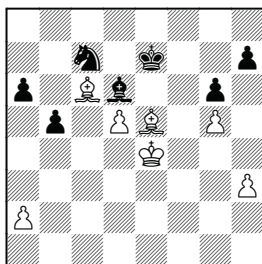
въртят назад. 35...♗e7 36.♙g5 ♗f7 37.♗d4 и белите могат да продължат със споменатия по-горе план за усилване – h3-h4-h5, и т.н.

36.♗d4 a6 37.♙e2 ♗e7 38.♙g5 ♗d7 39.♙d2 ♙g3 40.g5 ♙f2 41.♗e5 ♙g3 42.♗e4

Засега нахлуването в противниковия лагер е недостатъчно. 42.♗f6 ♜d5 43.♗g7 ♙f4 44.♙g4 ♗d6 45.♙f4 ♜f4 46.♗h7 a5 47.h4 a4=.

42...♜e8 43.♙g4 ♗e7 44.♙e6

Тук Веско тръгва по погрешен план и изпуска предимството. Правилната игра е свързана с цугцванга: 44.♗f3! (угея на Шипов) 44...♙d6 45.♙c8 принуждава черните да ангажират фигурите си в защитата на пешките. 45...♜c7 46.♗e4 ♗d8 47.♙b7 ♗e7 48.♙c3 ♙a3 49.♙e5 това е вариантът предложен от Шипов, но аз мисля, че 49.♙f6! ♗f7 (49...♗d7 50.♙c6 ♗c8 51.♙e5- и d5-d6) 50.♙e5 ♜e8 51.♙a6 е още по-силно. 49...♙d6 50.♙c6

Черните изпадат в цугцванг, а когато пешките се задвижат се образуват нови слабости и това е край на защитата – 50...a5 51.♗d4 b4 52.♙f6 ♗f7 53.♙d8 ♗g7 54.♗c4 ♗f7 55.♗b3 ♗f8 56.♗a4+-. Ето колко близо до поражение в партията (а вероятно и в мача) бе индиецът.

44...♙d6 45.♗f3 [45.♗d4 ♙f2] 45...♜c4 46.♙c1 ♙d6 47.♗e4 a5 48.♙g4

Белите нямат време да спечелят пешката h7. 48.♙g8 ♗f8 49.♙h7? ♗g7.

48...♙a3

След размяната на офицерите ремиито става неизбежно.

49.♙a3

По-практично е да се подпише мир след: 49.♙f4 ♙d6 50.♙c1=.

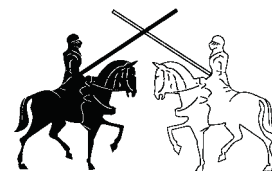
49...♜a3 50.♗e5

Друго възможно реми-продължение е 50.♙e6 b4 51.♙g8 ♜b5 (51...♗f8 52.♙h7 ♗g7 53.d6 ♜c4 54.d7 ♜d6 55.♗d5 ♜f7 56.♙g6 ♗g6 57.♗c5 ♗g5 58.♗b5 ♗f6 59.♗a5 ♗e7 60.♗b4 ♗d7= черният цар ще спре проходната „а“ а конят ще се заеме с оставащата „h“.) 52.♗d3 a4 53.h4 (53.♗c4?? b3 54.ab3 a3+–) 53...♗f8 54.♙e6= и реми, понеже никоя от страните не може да подобри позицията си.

50...♜c4 51.♗d4 ♗d6 52.♙e2 ♜a3 53.h4 ♜c2 54.♗c3 ♜b4 55.♙b5 ♜a2 56.♗b3 ♜b4 57.♙e2 ♜d5 58.h5

Разменя и последната възможна дама от дъската.

58...♜f4 59.hg6 hg6 60.♙c4 1/2-1/2

Партия № 11

За първи път от началото на мача белите не започват играта с дамската пешка. Ходът 1. c4 можеше да се приеме от една страна като лавиране и постепенно преминаване към някоя известна система, а от друга – да насочи борбата в съвсем ново русло. Потвърди се второто. Ананд предпочете Английско начало – дебют който почти не се е срещал в неговата практика. Затова и Топалов едва ли го е очаквал. Това до голяма степен предопредели и темпото на игра от страна на двамата в дебюта. Ходовете се правеха много по-бавно в сравнение с

предишните партии, след внимателно обмисляне. След рядко срещаното продължение 11. Ne4 възникна почти неизследвана до този момент позиция. Не може да се твърди, че тя е била обект на анализ от страна на световния шампион и неговия щаб, тъй като само след няколко хода черните напълно изравниха играта. В мителшпила маневрената борба беше около знака за равенството. И ако не беше големия залог – това беше последната партия в която световният шампион играеше с белите фигури и ако срещу него не седеше Топалов, който за нищо на света не би пропуснал възможността да продължи борбата при пълна дъска с фигури, сигурно играещите бързо биха подписали ремито. Последните десетина хода преди контролата показаха, че претендентът ще търси нещо повече от подялбата на точката. Това изглежда е почувствал и световния шампион, който не се реши да повтаря ходовете (на 49-ия си ход), защото, както сподели на пресконференцията, не е очаквал Топалов да го последва и реши да пожертва пешка, за да активизира фигурите си. Това обаче се оказа не особено далновидно решение, защото предостави допълнително шансове на черните да играят за победа. За съжаление те не успяха да се възползват от тях. Ананд успя „да поправи пропуската“, да консолидира позицията си и независимо, че никои от двамата не искаше да се примири с подялбата на точката, тя стана неизбежна.

(11) Anand,V (2787) – Topalov,V (2805)
[A29]

Sofia BUL, WCC 2010 Game_11 Sofia
BUL (11), 09.05.2010

1.c4

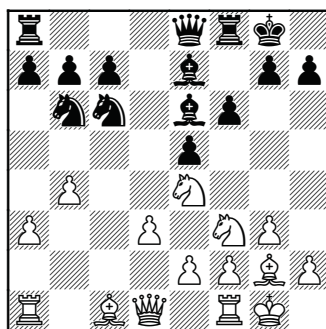
Още на първия ход Ананд изненада Топалов с избора на Английско начало. Веско приз-

на на пресконференцията, че не го е очаквал. От друга страна, индиецът не успяваше да получи предимство никъде в последните три бели партии и очевидно реши да опита късмет си в позиции без никакъв риск.

1...e5 2.♘c3 ♘f6 3.♙f3 ♘c6
4.g3 d5 5.cd5 ♘d5 6.♙g2 ♘b6
7.0-0 ♙e7 8.a3 0-0 9.b4 ♙e6
10.d3 f6 11.♗e4

Рядко продължение. Обикновено белите играят така след предвариетелното ♗b1.

11...♙e8

Според Мегабазата това е новинка, но ходът вече се е срещал в кореспондентни партии.

Идеята е да се включи топът от дамския фланг в борбата за центъра с ♗d8. Друг типичен план за установяване на централен контрол е свързан с маневрата ♗f8-f7-d7 (като чернополият офицер отстъпва място на топа с ♙f8).

12.♘c5

Може би прибързано. Доста интересно се развива една от кореспондентните партии: 12.♙b2 a6 13.♗c1 ♗f7 14.♘c5 ♙c5 15.♗c5 ♘a4? Хитрата свръзка... 16.♗a4 ♙b3 17.♗e5! с двата крака... 17...♗e5 18.♗b3 ♗b3 19.♙d5 ♗d5 20.♗d5 и черните са загубени, въпреки че впоследствие успяват да се спасят – ½ Figueiras,J-Neves, J/corr 1992.

12...♙c5 13.bc5 ♘d5 14.♙b2 ♗d8 15.♗c2 ♘de7

Черните изравниха удобно. В замяна на двата офицера у белите те имат по-добра пешечна структура и контрол над центъра.

16.♗ab1 ♙a2 17.♗bc1 ♗f7
18.♙c3 ♗d7 19.♗b2 ♗b8
20.♗fd1 ♙e6 21.♗d2 h6

Две партии преди края на мача резултатът е равен

Този полуизчаквателен ход води до леки затруднения за Веселин. Една разумна идея е да се постави кон на полето „с“: 21...♖f5?!, но тя не издържа тактически – 22.♗g5 fg5 23.♙c6±; от друга страна, простото 21...♗d5= с последваща размяна на с3, и ♙e6-d5 води до пълно равенство.

22.♙b1 ♗d5 23.♙b2 b6
24.cb6 cb6 25.♙d2 ♙d6 26.♙bc2 ♙d7

Черните концентрират фигурите си по линията „d“, за да предвратят възможния пробив d3-d4, което е и най-опасната идея за белите в позицията.

27.h4 ♙d8

Черните трябва да са внимателни как точно започват размените по линията „с“, тъй като: 27...♗se7? самопленява коня след 28.e4.

28.♙b5

Белите нямат нищо против да се отърват от слабата изолирана пешка, като едновременно с това направят такава в лагера на противника: 28.a4?! с идея a4-a5 обаче не е добро, поради 28...a5 и ♗c6-b4, и на белите им остава слабост на a4.

28...♗de7

С идея ♙e6-d5xf3, и после ♗c6-d4.

29.♙b2 ♙d5 30.♙b4

Този ход на практика гарантира равенството, защото черните започват облекчаващи размени по линията „с“. Никой от двамата обаче няма намерение да започва мирни преговори.

30...♗b4 31.ab4 ♙c6 32.b5 ♙c2 33.♙c2 ♙e6

Веско играе за победа и поддържа напрежението. Просто равенство дава 33...♙c8=.

34.d4!? e4

34...ed4?! не печели пешка, а само носи неприятности след 35.♙d2 ♗f5 36.e4 ♗d6 37.♙d4 ♙e7 38.e5±.

35.♗d2 ♙d4 36.♗e4 [36.♙d4 ♙d4 37.♙e4=] 36...♙b2 37.♙b2 ♗f7

Черните сега са в абсолютна безопасност и могат да поиграят на слабата пешка на b5.

38.e3 g5

За черни също изглежда добро 38...♙d3!? с идея ♗e7-d5.

39.hg5 hg5 40.f4

Намалява броя на пешките до минимум.

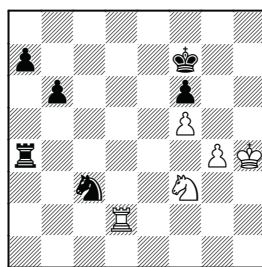
40...gg4 41.ef4 ♙d4 42.♗f2 ♗f5 43.♙f3 ♙d5 44.♗d2 ♙f3 45.♗f3 ♙a4 46.g4

Ананд играе на активност. Той обаче трябваше да подготви това придвижване с помощта на 46.♙d2 ♗e7 47.♙e2 и ако черните все още настояват да играят за победа то царят им трябва да напусне фланга – 47...♗d6 (47...♗f7=) 48.g4 ♗e7 49.♗g3, а това облекчава играта на белите на царския фланг.

46...♗d6 47.♗g3 ♗e4 48.♗h4 ♗d6 49.♙d2

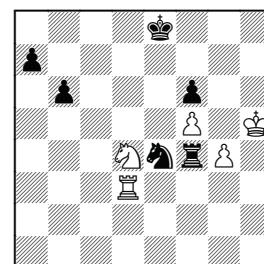
Ананд се отклонява от реми и жертва пешка. По-късно той ще обясни, че това не е било продиктувано от стремежа му към победа, а от факта, че той не е бил сигурен, че Веско ще повтаря ходовете след: 49.♗g3, въпреки че това е обективно правилният ход. Сега съдбата на шахматната корона увисва на косъм.

49...♗b5 50.f5 ♙e4 [50...♗c3!

Връщането на коня в играта изглежда най-сериозният опит за победа на Топалов. Ако това се беше случило, световният шампион трябваше да намери маса трудни ходове, за да поддържа равновесието: 51.♗h5 (51.♙d7 ♗e8 52.♙b7 е още една защитна линия (52.♙d3 ♗e4 53.♗h5 ♗f2 54.♙e3 (54.♙d6 ♗g4

55.♗d4 ♗e5 56.♗c6 ♗c6 57.♙c6 ♗e7+) 54...♙e4 55.♙a3 ♗g4 56.♙a7 ♗e3 57.♙b7 ♗d5 58.♗h6 не изглежда достатъчно за равенство, защото черните могат да подобрят положението си с ♙e4-e7 и да задвижат проходната „b“.) 51...♙f4 (51...♗e4 52.♙d7 ♗e8 53.♙b7) 52.♙d7 (52.♗h4!?) 52...♗e8 53.♙d3 ♗e4 54.♗d4

54...♙g4!? (54...♗f2 55.♙d2 ♙g4 (55...♗g4 56.♗c6 ♗e5 57.♙d8 ♗f7 58.♗e5 fe5 59.♗g5 е достатъчно за реми, защото белите фигури постигнаха хармония.) 56.♗b5 ♙g5 (56...♙g2 57.♗a7 ♙g5 58.♗h4 ♙f5 59.♗c8 ♗e4 60.♙e2 ♙f4 61.♗h3 f5 62.♗b6 и пешката в повече не стига за победа.) 57.♗h4 ♙g2 58.♙e2 ♗d7 (58...♗f8 59.♗a7) 59.♙d2 ♗c8 60.♗a7 ♗b7 61.♙d7 ♗a6 62.♗c8 ♙g8 63.♗d6 b5 64.♙f7 ♗g4 65.♗e4 b4 66.♗f6 (66.♗h5) 66...♗h6 67.♗g8 ♗f7 68.♗f6 b3 69.♗e4 b2 70.♗d2=) 55.♙e3 ♙f4 56.♗g6 (56.♗e2 ♙f5 57.♗g6 ♙e5+) 56...a5 57.♗e2 ♙g4 58.♗h5 ♙g5 59.♗h4 ♙f5 60.♙e4 ♗d7 (60...♙e5 61.♙e5 fe5 62.♗g5 ♗e7 63.♗f5 ♗d6 64.♗c3 ♗c5 65.♗e5 ♗c4 66.♗d5 b5 (66...♗c5 67.♗b6 ♗b6 68.♗d4=) 67.♗b6 ♗c5 68.♗d7 ♗c6 69.♗f6 b4 70.♗d4 ♗b5 71.♗d5=) 61.♗g4 ♙c5 62.♗f4 b5 63.♗d4 и това би трябвало да е реми, макар че черните могат още дълго да мъчат съперника. Показаните варианти не изчерпват позицията, а само показват трудностите, с които белите се сблъскват. Трудно е да се даде точна оценка дали позицията на черните е математически спечелена или е реми, но едно е сигурно –

белите ги очакваше неравна борба за реми.

51.♔h5 ♖e3 52.♘h4 ♘c3
53.♙d7 ♞e7 54.♙d3 ♘e4 55.♘g6
♘c5 56.♙a3

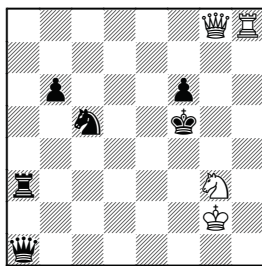
Сега пък Ананд отхвърля незабавното реми след 56.♘e7 ♘d3 57.♘c8 и решава да опита шанса си с матова атака. Наистина той вече не рискува да загуби.

6...♙d7

Тъй като черните искат да движат пешките на дамския си фланг, логично изглежда те да бъдат подкрепени от топа след 56...♙b7. Това поле обаче също не е идеално. Белите играят 57.♞e3 с идея да построят ремимеханизъм. 57...♔g7. Ето го и механизмът (57...b5 58.♔h6 b4 59.♘h8 ♔f8 (59...♔g8?? 60.♞e8#) 60.♘g6 ♔f7 (60...♔g8?? 61.♞e8 ♔f7 62.♞f8#)) 58.♘f4 b5 59.♞c3 ♘d7 60.♘e6 ♔h7 61.♘d8 ♙b8 62.♘e6= понеже белите заплашват ♞c3-c7.

57.♞e3 ♔g7 58.g5 b5

Друго вълнуващо реми продължение се получава след 58...a5 59.♘f4 a4 60.g6 ♙a7 61.♔g4 a3 62.♘h5 ♔h6 63.♞e8 ♙a4 64.♔f3 a2 65.g7 ♙a3 66.♔g2 a1♙ 67.♞h8 ♔g5 68.g8♙ ♔f5 69.♘g3

69...♞g3 70.♙g3 ♙a2 71.♙f2 ♙f2 72.♔f2=.

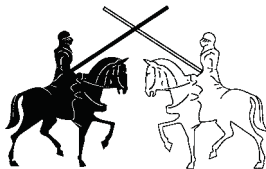
59.♘f4 b4 60.g6 b3

Веско не може да си позволи да играе вече за победа, защото царят му е твърде слаб – 60...a5 61.♞e8 ♙d4, а ето какво може да се случи, ако черните станат твърде алчни (61...b3? 62.♞c8 b2 63.♞c5 b1♙ 64.♘e6 ♔g8 65.♞c8 ♙d8 66.♙d8#) 62.♞c8 ♙f4 63.♞c5 a4 64.♞c7=.

61.♞c3 ♙d4

61...b2? губи както е показано по-горе. 62.♞c5 b1♙ 63.♘e6.

62.♞c5 ♙f4 63.♞c7 ♔g8
64.♙b7 ♙f3 65.♙b8 ♔g7 1/2-1/2

Партия № 12

Последната партия от мача. Ще донесе ли тя развръзката или ще се наложи да се играе тай-брек. Напрежението достигна връхната си точка. Един от двамата напълно равностойни играчи, трябваше да отстъпи. Жестоки са законите на спортната борба. На върха място за двама няма. С белите фигури Топалов отново започна с 1. d4, но за разлика от предишните партии, този път Ананд пусна в действие последното си скрито оръжие – Дамски гамбит, ва-

риант Ласкер. Тази система на черните се смята за безобидна и те я използват най-често, когато се стремят към реми. Нямаме основание да се съмняваме, че това са били и мотивите на световния шампион, които са били водещи при определяне избора на дебюта в тази партия. И в 5-те предишни партии, в които игра с черните фигури той изпитваше сериозни проблеми. Разиграването на дебюта не предвещаващо с нищо, за драмата, която ще настъпи само няколко хода по късно. До 21-ия ход нищо ново. Възникналата позиция е известна, макар и непопулярна. Но изглежда Ананд е бил запознат с нея, тъй като направи много интересен и силен преди всичко от психологическа гледна точка, ход – 21... ♙a6. Изненадата сработи. Топалов по неизвестни причини се отклони от логическите продължения, които биха му обезпечили като минимум равенство и избра твърде рискован план да продължи борбата за победа. С все-

Преди последната партия българските гротмайстори смятаха, че шансовете на Топалов са малко по-добри заради белия цвят. Преобладаващото настроение беше оптимистично (отляво-надясно): Иван Чепаринов, Борис Чаталбашев, Деян Божков, Владимир Георгиев.

ки следващ ход, той изгаряше мостовите след себе си и все повече се отдалечаваше от мечтата си да стъпи отново на върха. Ананд почувства нервността в действията на българина и с няколко точни и внимателно премерени хода, така както обективно изискваше позицията наклони рязко везните в своя полза. Доиграването на партията беше мъчително не само за Топалов, но и за хилядите му привърженици, които следяха развитието на събитията в залата и по Интернет.

Ананд спечели не само партията но и мача с 6,5:5,5, с което защити титлата си.

(12) Topalov, V (2805) – Anand, V (2787)
[D56]

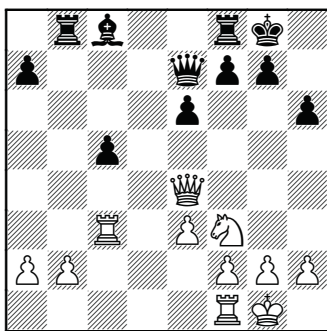
Sofia BUL, WCC 2010 Game_12 Sofia
BUL (12), 11.05.2010

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♟f3 ♟f6
4.♟c3 ♟e7 5.♟g5 h6 6.♟h4 0-0
7.e3 ♟e4

За последно в мача се появи и вариант Ласкер в Дамски гамбит – като резервен спасителен пояс на световния шампион. По време на партията ни направи впечатление, че никой играч с рейтинг над 2500 не е губил партия в този

вариант с белите. Това вдъхна оптимизъм в българските редици, както и надежда, че мача ще завърши благоприятно за Веселин, преди Виши да получи възможност да демонстрира огромната си сила в бързия шах.

8.♟e7 ♟e7 9.♟c1 c6 10.♟e2
♟c3 11.♟c3 dc4 12.♟c4 ♟d7
13.0-0 b6 14.♟d3 c5 15.♟e4 ♟b8
16.♟c2 ♟f6 17.dc5 ♟e4 18.♟e4
bc5

На пръв поглед изглежда, че черните имат сериозни проблеми. Пешечната им структура на дамският фланг е безнадеждно разрушена, и в бъдеще това може да се окаже смъртоносно – и двете пешки могат да бъдат загубени. Все пак силният офицер, както и активните фигури уравновесяват този недостатък.

19.♟c2 ♟b7 20.♟d2 ♟fd8
21.f3 ♟a6N

Новинка на Ананд. Позицията вече се е срещала в кореспондентна партия: 21...♟d6 22.♟b3 ♟a6 23.♟d1?? ♟d1 0-1 Bellmann, H (2158)-Schulze, G (2012)/corr 1998.

22.♟f2?!

Не най-доброто място за топа. Вместо това Веско можеше да опита 22.♟c1 с добра игра и шансове да разкрие недостатъците на черните пешки в дългосрочен план.

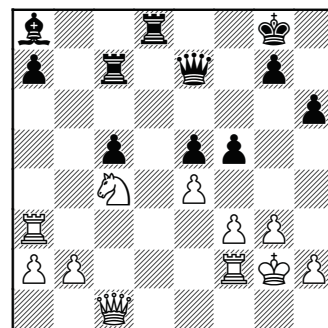
22...♟d7 23.g3

Не бива да се попада в типова комбинация 23.♟e4? ♟b2 24.♟b2? ♟d1 25.♟f1 ♟f1#; 23.h3 ♟bd8 е добро за черните.

23...♟bd8 24.♟g2 ♟d3
25.♟c1 ♟a6 26.♟a3

Критичен момент в партията и в мача. Веско трябваше да се съгласи на подялба на точката след 26.♟c2=. Но това нямаше да е боецът, с когото се гордеем...

26...♟b7 27.♟b3 ♟c7 28.♟a5
♟a8 29.♟c4 e5 30.e4 f5!

Ананд играе според изискванията на позицията и не се страхува от бъдещи слабости на царския фланг. За него е много по-важно да разкрие големия диагонал за офицера си.

31.ef5?

Началото на края. Веско не биваше в никакъв случай да губи контрол над големия диагонал и в този смисъл полето e4 има особена стойност. По-сигурно, по-силно, единствено е 31.♟d2 ♟g5 (31...fe4 32.♟e4 ♟d4

Начало на решаващата дванадесета партия

Рискът не даде резултат ...

(32...♙e4 33.fе4 ♝d4 34.♞e3 трябва да завърши наравно, понеже единствената слабост на белите е лесно защитима.) 33.♞e3 с4 34.♞c3=) 32.еf5 е4 (32...♞f5 33.♞e3 ♝cd7 34.♙e4=) 33.♞c2 еf3 (33...e3? 34.♞b3±) 34.♙f3 ♞f7 (34...♞f8 35.♞c4 ♙h8 36.♞f4 (36.g4 ♞f5 37.♙g3 това е предложение на компютъра, но аз силно се съмнявам че живи хора могат да играят по този начин...) 36...♞f4 37.gf4 ♞f5 38.♙g3= черните имат силен офицер, но белите не могат да са зле с мощния кон на е5.) 35.♞c5 ♞f5 36.♞a7 и най-доброто което черните могат да извлекат от свързката е вечен шах: 36...♞f3 37.♞af3 ♙f3 38.♞f3 ♝d2 39.♞f2 (39.♙g1 ♝d1 40.♞f1 ♞f1 41.♙f1 ♞c1=) 39...♞d5 40.♙g1 ♝d1 41.♞f1 ♝d2=.

31...e4 32.fe4?

Изиграно след по-малко от минута размисъл. Нерви, нерви, нерви. След този ход позицията на Веско се разпада, а титлата остава в Индия. Все още не беше късно да се организира упорита защита 32.♞e3 еf3 33.♙g1, въпреки че след: 33...♞g5 34.♞c2 ♝cd7 белите няма с какво да се похвалят.

32...♞e4 33.♙h3 ♝d4 34.♙e3 34.♞f4 ♞g2 е форсиран мат.

34...♞e8 Това е ходът, който Топалов пропусна в своите разчети. Но и дори без неговото съществуване позицията на белите най-малкото е очевидно екстремно опасна. Какво точно се

случи с Веско, как се случи подобно моментно затъмнение в неговия мисловен процес. Думите, изречени на пресконференцията обясняват много: „Преди четири години загубих титлата си в партии на ускорен шах на датата 13. А в случай на реми тай-брекът трябваше да се играе на същата тази дата. Исках да избегна това и рискувах.“

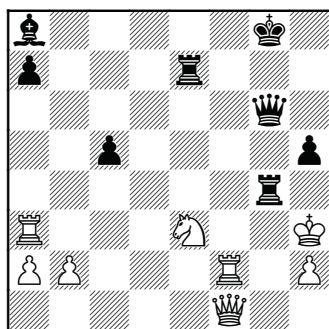
35.g4 h5 36.♙h4

Вариантът 36.♙g2 ♙g2 37.♞g2 hg4 38.♙h4 g3! 39.♙g3 ♞e5 40.♙f2 ♝cd7 подчертава лошата координация на белите фигури.

36...g5

36...♞d8 е алтернативна печалба, с основната идея 37.♙h5 ♙f7 и ♞d8-h8-h6 с мат.

37.fg6 [37.♙g5 ♞g7-+] 37... ♞g6 38.♞f1 ♞g4 39.♙h3 ♞e7

Със заплахата ♞e3, ♞h4 и ♞g4 мат. [39...♞g5 40.♞f8 ♙g7 41.♞f2 ♞e4-+ е компютърно генерирана линия.]

40.♞f8 ♙g7 [40...♙h7 41.♞h8 ♙h8 42.♞f8 ♞g8 43.♞e7 ♞c8 44.♞f6 ♙g8-+] 41.♙f5 ♙h7

Ананд не бърза и проверява всички варианти много внимателно. 41...♙f8?? 42.♙e7 ♞f7 43.♙g6 ♞g6 44.♞f7 ♙f7 45.♞a7 най-малко спасява белите.

42.♞g3 ♞g3 43.hg3 ♞g4 44.♙h2 ♞e2 45.♙g1 ♞g2 46.♞g2 ♙g2 47.♙g2

47.♞f7 печели черната дама, но не спасява партията: 47...♙g6 48.♞g7 ♙f5 49.♞g4 hg4 50.♙g2 ♙e4 51.♙f2 ♙d3-+.

47...♞e2

Останалото е лесно за световния шампион, тъй като ня-

Победителят е Ананд

ма и намек за създаване на крепост от белите.

48.♙h3 c4 49.a4 a5 50.♞f6 ♙g8 51.♙h6 ♙g7 52.♞b6 ♞e4 53.♙h2 ♙h7 54.♝d6 ♞e5 55.♙f7 ♞b2 56.♙h3 ♞g7

Безгрешна партия от страна на световния шампион. За съжаление в един мач не може да има равен резултат, а единствено победител и губещ. Веселин Топалов загуби мача, но може да върви с високо вдигната глава. Неговият феноменален стремеж да извлече максимума от всяка позиция, да се бори до последната пешка вдига неимоверно много имиджа на играта по целият свят. Благодарение на него малка България бе домакин на пет супертурнира, полуфинален и финален мачове за световно първенство – все събития, за които не бихме могли и да мечтаем преди години. И вероятно ни очакват още прекрасни турнири.

Вишванатан Ананд спечели в равна борба. Индиецът доказа, че не е само много комплексен супериграч, но и че е супер-спортист с желязна воля и силни нерви. В решаващите последни две партии той бе самият себе си.

А освен него спечелихме и ние – милионите почитатели на древната игра. Дай боже да се насладим на повече такива мачове в бъдеще!

0-1

Вишванатан Ананг:

В мача с Топалов имаше много критични моменти

Ден след триумфа си над Веселин Топалов световният шампион Вишванатан Ананг даде интервю в 5-звездния хотел „Хилтън“, където беше настанен екипът му. Ето някои основни моменти от изявлението на световния шампион

Когато беседвахме с Владимир Крамник в Дортмунд, той каза, че за нищо на света не би се съгласил да играе в София. И добави, че сте допуснали голяма грешка.

Да, необичайно е да се играе на територията на съперника, но аз се съгласих по няколко причини. Първо, България предложи най-голям награден фонд. Второ, неведнъж съм играл в София и зная, че публиката е коректна и доброжелателна. Бях уверен, че атмосферата по време на мача ще бъде нормална. Важно е също, че ФИДЕ пое контрол над всички технически въпроси. Аз и екипът ми бяхме настанени в прекрасен хотел, а организацията беше превъзходна.

Изненада ли ви с нещо Топалов в този мач?

Обикновено Веселин обича да сменя дебютите в хода на мача. Този път обаче подходът му бе свършено друг. Много се учудих, когато загуби два пъти в каталонско начало, но не промени дебюта. Както с белите, така и с черните Топалов не смени дебютното оръжие и цялата ни дебютна подготовка се оказа напразна. В мача с Крамник той действаше другоаче.

Най-трудният за вас момент от мача?

Критични моменти имаше много, но най-тежък за нас бе двойният неуспех в 8-ата и 9-

ата партия. В 8-ата загубих след груба грешка, а в 9-ата постигнах равенство в абсолютното спечелена позиция.

За ваше щастие Топалов не стигна до успех в 10-ата и 11-ата партия, макар че ендшпилът в 10-ата за вас бе доста опасен. Така настъпи решаващата 12-а партия. Черните избраха спокойния вариант на дамски гамбит, докато белите рискуваха и бяха наказани. Ако се бе стигнало до тайбрек, на чия страна щеше да е предимството?

В бързата игра аз имам добри резултати, но те бяха постигнати в турнири. При сегашните високи залози фаворитът не бе ясен. Не мога да кажа, че се страхувах от тайбрек, защото бях настроен за всякакви варианти.

Кога в 12-а партия разбрахте, че печелите?

Когато играх „e5“, разбрах че стоя по-добре. Когато Веселин смени на „f5“, видях, че много рискува, но все още оставаха съмнения. Когато вече дръпнах дамата на „e8“, усетих, че печеля партията и мача.

Имате навика да печелите световни титли. По какво се различаваше тази победа от останалите?

Навик ли? Този беше наистина труден мач, защото се проточи до последната партия. В Ню Йорк през 1995 г. срещу Каспаров няха късмет. Водех с една точка, а после загубих 4 партии поред. В мача с Влади (така Ананг нарича Крамник) в Бон беше обратното – Крамник загуби за кратко време три партии. Тук се наложи да изиграя всичките 12 партии, които се отличаваха с доста инат и ми отнеха много сили. Веселин е голям боец и винаги се бори докрай. Разбрах, че ме грози голяма опасност, но и него също. Затова използвах всеки шанс.

Вишванатан Ананг със златния медал на победителя. До него е съпругата му Аруна, която е и негов мениджър. Отдясно е неговият секундант Рустам Касимджанов

Гата Камски и Емил Сутовски разказаха, че при подготовката си за миналогодишния мач с Топалов в София са слушали музика от различни руски групи. **Вие каква музика слушате?**

За същата цел взехме мощни колонки и още в началото Рустам Касимджанов включи Rammstein.

Искаме да ви зададем един „философски въпрос“. Моят московски приятел, индийският писател и журналист Рави Абхянкар, когото и вие добре познавате, твърди, че за брахманите, към които вие принадлежите, загубата не е тъга, а победата не е щастие. Главно то е спокойствието на духа. Ако не бяхте спечелили, щяхте ли да запазите спокойствието на духа

В общи линии Рави е прав. Но ако бях загубил, щях да скърбя, макар че това съвсем не е края на света.

Според мнозина следващият ви съперник ще бъде младият норвежки гротмайстор Магнус Карлсен.

Магнус има много добри шансове, но също и Влади и Левон Аронян. Рано е за коментар, но се радвам, че имам още една възможност да изиграя подобен мач.

Имате дом в Мадрас, но пребивавате повече в Испания. – Напротив, последните две години живях повече в Индия. – **Как си представяте по-нататъшната си кариера? Вайк ан Зее, Линарес, Монако, Майнц?** – Да, но ще има и нови турнири, нови впечатления.

Ще участвате ли в Мемориал Михаил Тал в края на годината?

Ако не излезе нещо неочаквано, надявам се да играя в Москва.

Веселин Топалов:

Ананг не ме победи, аз загубих

Веселин Топалов загуби битката за титлата срещу Вишванатан Ананд и естествено преживя тежко развързката. Въпреки това е подранил за уговорения час за интервюто и докато чака, разговаря със своя брат Александър на чаша кафе и вода ...

Какво правихте в първия час след партията?

Ядосвах се. Защото изпуснах много възможности в мача да го победя. Не говоря за последната партия, а за третата, петата, десетата и единадесетата. Докато той изпусна само една партия и реализира всичките си възможности. Аз пропуснах много повече от него.

Как ще определите мача – като провал или по друг начин?

В спорта има два резултата – печелиш или губиш. За да стигна до този мач, се борихме дълго и загуба в края на 4-годишен процес не е приятна. Така че като резултат е провал, но като впечатления, които оставих, не е. Всички видяха, че реално Ананд не спечели мача –

аз го загубих. Той просто се защитаваше добре. Аз можех да направя реми в последната партия, но това реално нямаше да ме направи шампион. Аз не исках да има тайбрек. С белите фигури натисках много и той имаше само веднъж много добра стратегия и това бе в последната партия. А това бе най-неподходящият момент за мен, защото трябваше да пресирам. И от яд, че това се случва и мачът отива към тайбрек, форсирах. Но се оказа самоубийство.

Нормално е разочарованието да е изписано на лицето ви...

Така е, защото много хора от държавата и частни спонсори ми помогнаха. Това беше дори една българска кауза и аз не успях. Не успях да използвам всичките си възможности, докато Ананд се защитаваше много добре. Той изпусна само една победа – в деветата партия, докато аз – четири. Ние му разбихме дебютната подготовка още в първата партия и той игра без дебюти.

Логичен въпрос е защо чакахте последната партия, а не го „довършихте“ по-рано и само да доигравате, както направихте в Аржентина през 2005-а, когато станяхте шампион?

Както аз имах подготовка, така и той го беше направил. В четвъртата партия Ананд игра много добре, надигра ме и във втората. Мачът бе много оспорван и не можех да контролирам нещата като цяло, защото всяка партия си е отделна битка. Много е трудно да се играе срещу добър защитник като Ананд.

Тази загуба по-голям шок ли е от онази в Елиста срещу Владимир Крамник?

Там беше много различно. Тук се получи красив мач без скандали – усещането е друго. Хората видяха, че не гонех равенството. Имам самочувствието на не по-слаб играч от съперника и търсех титлата.

Но в тайбрека все пак имаше 4 партии, а вие заложихте на риск в една...

В тайбрека моите шансове бяха по-малки. Каква е разликата във футбола да загубиш с дузпи или в редовното време? Така е и тук – загубата си е загуба. С белите фигури в последната партия не ме устройваше да играя за реми.

Ананд е с 5 години по-възрастен и казахте, че това е негов минус. Вашият минус какъв беше?

Той просто използва по-добре възможностите си – това е. Аз в решаващите моменти при изявено дебютно надмощие не успях да го реализирам.

Каква е вината на вашия щаб?

Никаква. Екипът работи много добре и от 12-те партии и познахме какво ще се случи в 9-10. А това е добър показател. Като победител Ананд може да каже каквото иска, но аз мисля, че могат екип надигра неговия като дебютна подготовка.

Смята се, че в последната партия направихте три фатални грешки – първо отказахте ремито, а после в ходовете с двете пешки. Защо ги изиграхте?

Както казах – исках да избегна ремито, защото не желяех тайбрек. Но го направих от яд, защото един-единствен път в мача Ананд и неговият щаб успя да неутрализира моята тактика. И стана в най-неподходящия момент.

Тоест „изпушихте“? – По време на партията спортната злоба и мисълта, че лесно ще се отърве и ще стигне до ремито, ме завладяха. Сякаш си бе взел почивен ден и ме извади от нерви, защото така лесно би стигнал до

собствените си води – бързия шахмат.

Тогава излиза, че нервите са решили мача...

Мачът беше тежък, но като цяло аз се контролирах добре. Ако сте забелязали реакциите на Ананд, той беше нервен в много от партиите. В това отношение мисля, че изглеждах по-добре от него като цяло. Игровото надмощие обаче трябва да се материализира. И когато не го правиш, се стига до моменти като този в последната партия.

Как ще оцените мача като качество на шахмата, който се игра?

При такъв интензивен мач винаги има грешки, напрежението е голямо. Но първата, четвъртата, шестата партия бяха на супер ниво – почти компютърно.

След мача миналата година с Гата Камски казахте, че Ананд няма да ви прости грешки като в онзи мач. Оказахте се пророк...

Така излезе, но трябва да си призная, че подготовката ми за този мач бе далеч по-добра от тогава с Камски. Особено последния лагер в Сандански бе много полезен за отбора.

Ще водите ли нова битка за титлата?

Първото нещо, към което ще се стремя сега, е в края на годината да си върна лидерското място в ранглистата. Загубих от рейтинга си, но се надявам със силна игра на предстоящите две състезания до края на годината нещата да се оправят. Ще играя на олимпиадата и на турнира в Нянзин (Китай). После ще гоня и титлата, но засега това е далеч – през 2012 г. Самочувствието ми не е пострадало, направих добра подготовка и поне още година мога да играя на високо ниво без да тренирам.

Направи ли ви по-силен като шахматист този мач?

Получих безценен опит. Не бях в най-добра физическа кондиция, но и не беше лоша.

Преди мача казахте, че каквото и да стане, животът продължава. Сега какво мислите?

Пак ще кажа същото, но с тѳга от пропуснатия шанс.

Само в една партия Веско видя късмет. Как видя отделните партии самият Веселин Топалов: „В първата Ананд бе подготвил дебют Грюнфелд, но той грѳмна. Защото избихме главния му коз и спечелих. Във втората той ме надигра. Удържах равновесието и дори стоях добре без проблеми. Но допуснах няколко неточности поред и загубих. Лоша ориентация. В третата изпуснах сериозен превес. (реми) В четвъртата планът бе да се играе друг вариант, но го сменихме часове преди началото. И се натѳкнахме на единствената добра идея от щаба на Ананд в мача. И той игра много силно, въпреки че аз се защитавах добре в проблемите, които той ми създаде. Но ме победи. Петата приличаше на третата. Пак имах превес, но той се защити добре. (реми) В шестата удържах, а тази партия беше на много високо ниво от страна и на двамата. Макар че за любителите може и да не е от най-интересните, но наистина беше на равнище. (реми) Седмата бе може би най-интересната в мача. По идея на Иван Чепаринов показах нов начин на игра с черните фигури. Ананд обаче се защити гениално след дълга поредица от ходове. (реми) Осмата бе слаба партия, а аз трябваше да спечеля лесно. И ако той не беше направил грешка на 54-ия ход, може би победата ми щеше да е проблематична. Аз пак му дадох шанс да се брани, а трябваше да го приключа много порано. Деветата беше дълга, тежка и с много обрати. Единствено в нея ми провѳрвя. (реми) В десетата пак имах превес, но го изпуснах в един ход. (реми) В единадесетата го надиграх донякъде, но може би преимуществото ми не бе достатѳчно за победа. (реми). ❖❖❖

Предизвикателството на Костадинов

ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ЗАДАЧИ НА ПРОБЛЕМИСТА ДИЯН КОСТАДИНОВ, ПОСВЕТЕНИ НА МАЧА АНАНД – ТОПАЛОВ

Диян Костадинов е български шахматен композитор, който през последните 10 години е спечелил много награди от най-престижни турнири по света. Олимпийски сребърен медалист и победител на супертурнирите организирани от Strate Gems (САЩ), Probleemblad (Холандия), Orbit (Македония), Harmonie (Германия), Pat a Mat (Словения), Best Problems (Италия) и др.

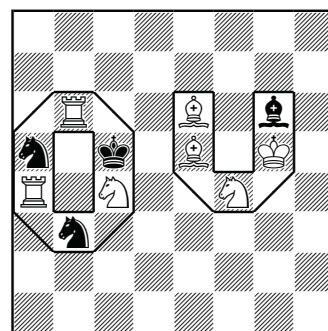
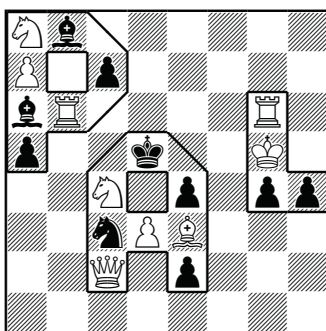
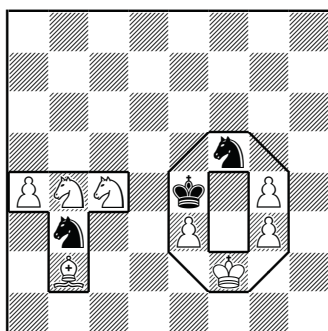
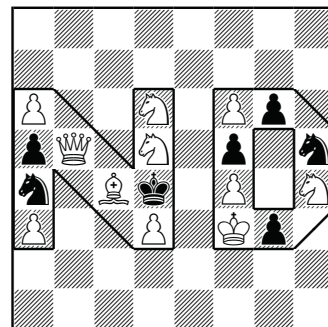
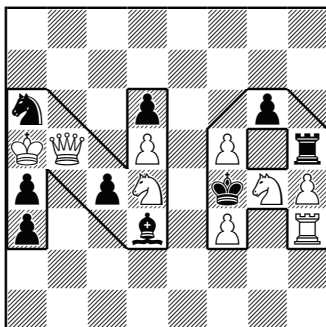
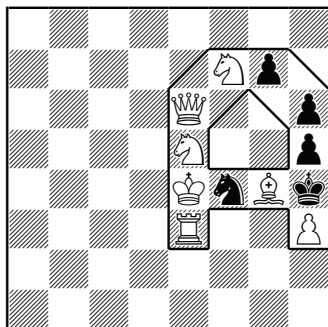
По повод мача за световно първенство Д. Костадинов композира 6 скакографични (изобра-

зительни) задачи, в които разположението на фигурите изписва имената на Ананд и Топалов.

В този конкурс по решаване можеха да вземат участие любители на шахмата от цял свят. При всичките шест задачи белите започват и обявяват мат в 2 хода. Диаграмите са ориентирани като полето „a1“ се намира на долния ляв ъгъл, а съответно полето „h1“ е на долния десен ъгъл. Всяка задача има тематични опити, при които черните успяват да се защитят от мата! Участниците трябваше да изпратят са-

мо първия ход от решението на всяка задача с името си на автора: dkostadinov@abv.bg не покъсно от 07.05.2010 (петък). Наградите бяха картички и книги с автограф от Топалов, а имената на 5-те печеливши щяха да се определят с томбола.

РЕШЕНИИ:

- A:** 1. ♖a2? (2. ♜f2#),
1... ♘d3/♘e2 2. ♘g6#,
1... ♙:h3 2. ♞:h3#, но
1...h:g4!
1. ♜g6! (zz), 1... ♘~
2. ♞:h5#, 1... ♘:g6 2. ♘:g6#,
1...h:g4 2. ♞:g4#

- NA:** 1. ♜d7? (2. ♜d6#), 1... ♞:f5
2. ♘e6#, но 1... ♞:h4!
1. ♞e8! (2. ♞e3#), 1... ♞e4
2. ♞:e4#
- ND:** 1. ♞c6? (2. ♘b5#), 1... ♘c3
2. ♞b6#, но 1... ♘:f4!
1.f7! (zz), 1... ♘a~ 2. ♞b6#,
1... ♘c5 2. ♞b2#, 1...g5
2. ♘:f5#, 1...g2 2. ♘f2#,

1... ♘h~ 2. ♘f6#

- TO:** 1. ♘h8? (zz), но 1... ♘g7!
1. ♘f6! (zz), 1... ♘b~
2. ♘d2#, 1... ♘f~ 2. ♘d6#
- PAL:** 1. ♞be6? (2. ♞e5#), but
1... ♘:c4!, 1. ♞gc6?
(2. ♞c5#), но 1...c:b6!
1. ♞bc6! (2. ♞c5#), 1... ♘a4

2.d:e4#, 1...e:d3 2.♙:d3#,
1...♙:a7 2.♘:c7#

OV: 1. ♔d7? (2.♖b5#), 1...♘d4
2. ♔d6#, но 1...♘c6!
1.♖ab4! (2.♖4b5#), 1...♙e8
2.♘d3#, 1...♘d4 2. ♔d6#

РЕЗУЛТАТИ

„Предизвикателството на Костадинов“ се оказа изключително масов и интересен конкурс за решаване на задачи, в който взеха участие 152 (!) души от 46 (!) държави: 30 от България, 29 от Индия, 11 от Бразилия, 9 от САЩ, 7 от Румъния, по 4 от Канада, Италия и Германия, по 3 от Норвегия, Гърция и Филипините, по 2 от Шотландия, Австралия, Куба, Испания, Унгария, Холандия, Доминиканска Република, Обединеното кралство, Перу и Англия, както и по 1 от Швеция, ШриЛанка, Финландия, Хърватско, Армения, Палестина, Малайзия, Бахрейн, Чехия, Мексико, Виетнам, Индонезия, Албания, Сърбия, Саудитска Арабия, Нигерия, Нигер, Украйна, Франция, Йордания, Ирландия, Аржентина, Китай, Пакистан и Колумбия.

Верни решения на задачите изпратиха 112 от участниците, а останалите 40 не са успели да решат правилно всичките 6 двуходовки, като най-голяма трудност за тях се оказаха задачите „ND“ и „PAL“. Ето ги и пълните решения на публикуваните изобразителни задачи (с английска нотация):

Ето и имената на определените чрез томбола печеливши на специални награди: Светлана Йончева (България), Пол Декер (Холандия), Луиз Фернандез (Бразилия), Мариан Танасе (Италия) и Славчо Пейков (България).

Честито на спечелилите участници и благодарност към всички взели участие в конкурса!

Други отзиви за мача

THE HINDU

Вестник „Хинду“: Единственото желание на Ананд след победата бе да се наспи, но това е трудно постижимо заради многото интервюта и поздравления. Самият шампион сподели: До известна степен подценених Веселин Топалов. Особено трудни за мен бяха партиите от седмата до десетата, защото съперникът беше много инициативен. Решителната последна партия българинът загуби, защото игра много хазартно и това беше грешката му.

hindustantimes

В интервю за друг индийски вестник – „Хиндустан Таймс“, Ананд казва: Въобще не мислех за тайбрек. Бях се концентрирал само в последната дванадесета партия, защото Топалов беше истински боец. Мачът с българския опонент беше много потруден от този с Владимир Крамник в Бон. Сега всички партии бяха много сложни. Тогава на шестата партия водех с 3 т. В София бяхме наравно до последната среща...

СПОРТ ЕКСПРЕС

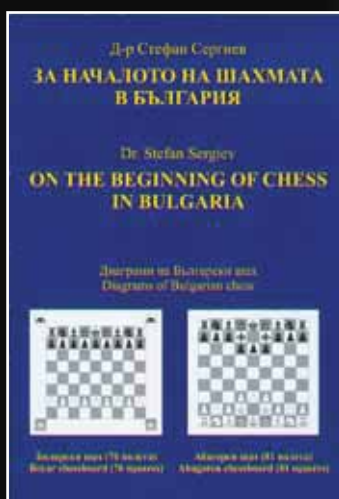
Руският в. „Спорт Експрес“ написа: Това, което се случи в 12-ата партия, е невъзможно да се обясни с проста логика. Испански журналист употреби термина „камикадзе“. Може да се потърсят и други подобни язвителни сравнения, но само човек, макар и на ниско шахматно ниво, може да оцени цялото безумие на 31-вия и 32-рия ход на белите (б.р. фигурите на Топалов), които превърнаха равната позиция в загубена. Удар с два хода, който си нанесе с остър самурайски меч Топалов.

sports.ru

Сайтът „Спортс.ру“ заема изключително интересна позиция, която е далеч от като цяло негативните настроения в руските медии към Топалов и неговия мениджър Силвио Данаилов. „Вишванатан Ананд вероятно е по-гениален от останалите шахматисти в момента – смята „Спортс.ру“. – Но за бъдещето на играта победата на експресивния Веселин Топалов и неговия скандален мениджър Силвио Данаилов, колкото и да е странно, беше по-нужна. В теорията победител еднозначно е Топалов. Както се и очакваше неговата компютърна бригада работеше много добре. Нищо неочаквано – силата на подопечния на Данаилов се криеше именно в дебютите. Потресавашо е, че Виши издържа психологически. Мачът можеше да завърши и по друг начин. Веселин просто подари ремито на Ананд в 10-ата партия, когато отново Ананд (Господи, защо?), опита да доказва нещо в защита Грюнфелд. Кое е по-добре – да гледате 12-ходови ремита, на които Ананд вероятно би се съгласил, или да видите безкомпромисна борба по последна капка кръв. Ананд е пасивна фигура. Две години ще имаме един мълчалив шампион. Сред първите в световната ранглиста Виши може би е най-лошият вариант за реклама на шахмата. Един такъв мил и добър – седи си на трона. И толкоз.“

НОВИ КНИГИ:

„За началото на шахмата в България”

Автор д-р Стефан Сергиев

Една малка брошура, само от 18 страници, издадена на български и английски език предизвиква невероятен интерес не само сред любителите на шахмата, но и сред журналистите и шахматните историци. Тя е издадена от издателство „Арт Верита – В.Д” с финансовата подкрепа на Единение „ДЕН” и „КЕИТ” ООД. В книгата авторът е систематизирал известните до този момент сведения за началото на шахмата по българските земи. Въз основа на тях той прави смелия извод, че шахматната игра по българските земи води своето начало още от времето на прабългарите. От българските земи води началото си един от каналите за разпространяване на играта в Европа.

Книгата е илюстрирована с шахматните фигурки намерени при археологическите разкопки край Плиска и Велики Преслав. Дадени са подробни описания на известните по българските земи през средните векове две разновидности на шахмата - Болярски шах и Абагорен.

Първият отзвукът от книгата е невероятен. Специален екип на BBC дойде в София, за да се запознае на място с автора и неговата книга. Екип на холандска телевизия води преговори с издателите за заснемане на документален филм по изнесените факти в книгата. Книгата е полезно четиво за всички, които искат да знаят повече за началото на шахмата в България.

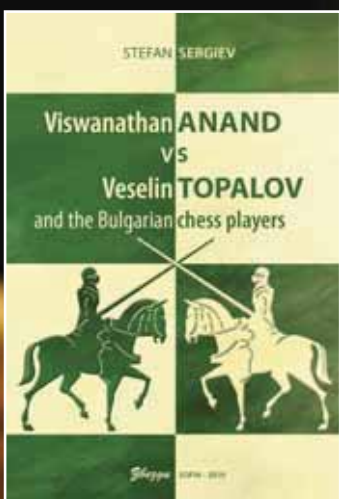
„Вишванатан Ананд срещу Веселин Топалов и българските шахматисти”

Това е книгата, която Българската федерация по шахмат издава в навечерието на мача за световната титла по шахмат между световния шампион В. Ананд и В. Топалов. Нейн автор е д-р Стефан Сергиев. В нея той проследява единоборството между двамата велики шахматисти на нашето време, което води своето начало от 1993 г. В книгата са дадени всичките 87 партии в които двамата са заставали един срещу друг. Всички са коментирани от известни гротмайстори, или с помощта на компютърната програма „Fritz 12”. Дадена е пълна справка на спортно-техническите резултати на двамата шахматисти, таблица на турнирите, в които те са се срещали, най-важното от техните биографии и по 60 от най-добрите им комбинации.

Поместени са и 15-те партии, които В. Ананд е играл срещу останалите български шахматисти.

Книгата е с обем от 248 страници и е издание на издателство „Звезди”. Илюстрирана е с репродукции на художничката Дарина Янева.

Издадена е на български и на английски език.

Книгите могат да се набавят чрез Българската федерация по шахмат, или Шах дом „Георги Гешев”, бул. Хр. Ботев □ 39 в София.